

20. schôdza

12. januára 1990

STENOGRAFICKÁ SPRÁVA O SCHÔDZI SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY

Voľba nových poslancov Slovenskej národnej rady
Sľub novozvolených poslancov Slovenskej národnej rady
Otázky poslancov

Vládny návrh ústavného zákona SNR o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov

Vládny návrh zákona SNR, ktorým sa mení zákon SNR č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied

Informácia o riešení problémov v ústavoch nápravnej výchovy v Slovenskej socialistickej republike

Predbežná informácia o činnosti komisie, vytvorenej Predsedníctvom SNR na posúdenie pôsobenia Slovenskej národnej rady a jej orgánov v rokoch 1968—1970

Návrh Predsedníctva ÚV NF SSR na voľbu sudcov z povolania súdov SSR

Návrh Predsedníctva ÚV NF SSR na odvolanie JUDr. Jána Benčuru z funkcie sudcu z povolania a predsedu Najvyššieho súdu SSR a na voľbu Prof. JUDr. Karola Planka, CSc., za predsedu Najvyššieho súdu SSR

Vyhlásenie Slovenskej národnej rady k príprave Ústavy Slovenskej socialistickej republiky a novej Ústavy Československej socialistickej republiky.

Návrh na zaradenie novozvolených poslancov Slovenskej národnej rady do výborov SNR a na voľbu predsedu Ústavnoprávneho výboru SNR a predsedu Výboru SNR pre životné prostredie

Odpovede členov vlády SSR na otázky poslancov

Správa o činnosti Predsedníctva SNR za obdobie od 19. decembra 1989 do 12. januára 1990.

Bratislava, január 1990

S t e n o g r a f i c k á s p r á v a
o 20. schôdzi Slovenskej národnej rady,
konanej 12. januára 1990

20. schôdza Slovenskej národnej rady

Prítomní :

prezident Československej socialistickej republiky
Václav H a v e l .

predseda Slovenskej národnej rady Rudolf S c h u s -
t e r , podpredsedovia Slovenskej národnej rady Jozef Š i -
r o t ň á k , Ján M a j e r , Kazimír N a g y , Janka
B l a ž e j o v a .

Členovia vlády Slovenskej socialistickej republiky:
predseda vlády Milan Č i ě , prvý podpredseda vlády
Jozef M a r k u š , podpredseda vlády Vladimír O n d -
r u š , podpredseda vlády Alexander V a r g a , prvý
podpredseda vlády a predseda Slovenskej komisie pre pláno-
vanie a vedeckotechnický rozvoj Vladimír L e x a , minis-
ter financií, cien a miezd Michal K o v á ě , minister
výstavby a stavebníctva Ivan Š t e i s , minister škol-
stva, mládeže a telesnej výchovy Ladislav K o v á ě , mi-
nister kultúry Ladislav C h u d í k , minister zdravotníc-
tva a sociálnych vecí Stanislav N o v á k , minister
spravodlivosti Ladislav K o š ť a , minister vnútra a ži-
votného prostredia Vladimír M e ě i a r , minister prie-
myslu Jan D u c k ý , minister poľnohospodárstva a výživy
Miroslav B e l a n s k ý , minister lesného a vodného hos-
podárstva a drevospracujúceho priemyslu Ivan V e s e l ý ,
minister obchodu a cestového ruchu Matej R o ť k o , mi-
nisterka vlády Mária K o l a ř j k o v á , minister
predseda Výboru ľudovej kontroly Silvester M i n a r o -
v i ě .

Generálny prokurátor SSR Tibor B ō h m .

Predseda Najvyššieho súdu SSR Karol P l a n k .

Predsedajúci Predsedníctva ÚV Narodného frontu SSR
Dušan J a n o t a .

Vedúci ústredných orgánov štátnej správy SSR.

115 poslancov SNR podľa listiny o prítomnosti.

/začiatok schôdze o 13.00 hodine/

/Potlesk./

Predseda R. Schuster:

Vážený pán prezident,
vážená Slovenská národná rada,
vážení hostia,

otvárať rokovanie 20. schôdze Slovenskej národnej rady.

Osobitne srdečne vitam na našom zasadnutí prezidenta Československej socialistickej republiky pána Václava Havla /potlesk./. Vašu prítomnosť, vážený pán prezident, považujeme za výraz posilnenia významu federatívneho usporiadania našej vlasti a postavenia Slovenska v jej rámci.

Rád vyslovujem presvedčenie, že občianska a pracovná statočnosť českého a slovenského národa a prirodzené sily v nás v našej vlasti, oslobodená od balastu prázdnych fráz a hesiel, navráti týmto ideálom ich reprezentatívny význam - inými slovami - že sa stanú súčasťou nášho každodenného života. Nastáva obdobie ľudového príslovia: "aká práca - taká pláca". Ale na dobrú prácu treba aj dobré podmienky. Chuť do práce musí podporiť moderná technológia, kvalitné suroviny, profesionálne riadenie a zábezpeka regenerácie síl a pocitu duchovnej voľnosti a rozletu mysle.

Tieto podmienky musíme našim občanom pripraviť. To je radosť trápenie sa našej vlády a našich poslancov. Voláme k spolupráci všetky spoločenské sily našej republiky. Máme otvorené srdcia, uši a dvere každému dobrému nápadu a každej konštruktívnej iniciatíve. Ponúkame svoje skúsenosti tak, ako sa nebojíme poučiť u bratského českého

naroda, aj u mudrych ľudí za hranicami našej vlasti. Je vitany každý, kto v dobrom prichádza. Snažíme sa spájať um a ruky do plodonosnej symbiozy spoločného diela, ktoré bude pevným kameňom v základoch spoločného Európskeho domu

Vážená Slovenská národná rada!

Súčasnne obdobie prežívame v atmosfére zvýšenej aktivity tohto orgánu. Svedčia o tom nielen jej tri pracovné stretnutia v posledných šiestich týždňoch, ale aj rozvinutie prác na príprave nových zákonov, na ktorých sa zúčastňuje takmer tretina poslancov a vyše 70 kvalifikovaných odborníkov verejnosti v dvanástich komisiách.

Vytvorili sme priestor pre všetky politické aktivity, ktoré reprezentujú zaujmy širokých vrstiev nášho obyvateľstva. Táto spolupráca sa ukazuje ako perspektívna a ríciť, že v nej naďalej pokračovať.

Začínate s rekonštrukciou poslaneckého zboru obsadením miest 20 poslancov, ktorí sa vzdali svojich mandátov. Tento postup vyplýva z nutnosti rešpektovať súčasnú politickú realitu. Ďalšia rekonštrukcia Slovenskej národnej rady bude pokračovať v súlade s rozložením politických síl. Treba zdôrazniť, že všetci poslanci, odhliadnuc od svojej politickej príslušnosti, musia zohľadňovať opravné požiadavky svojich voličov a v prípade nových kooptovaných poslancov, zaujmy a požiadavky občanov vo svojich volebných obvodoch.

Dnes prerokujeme i príslušný zákon, umožňujúci rekonštruovať zloženie plenárnych zasadnutí národných výborov všetkých stupňov. Na jednej strane je tu otázka skutočne individuálneho a nezáujateho, hoci otvoreného posudenia činnosti každého poslanca. Už som vyslovil názor, že z poslaneckých funkcií, a to sa týka predovšetkým funkcionárov národných výborov, by mali odstúpiť tí poslanci, ktorí už pracujú niekoľko volebných období, ktorí už nikoho nerepre-

rezentujú alebo stratili dôveru svojich voličov. Každý volený zástupca, aj v orgánoch národných výborov, si musí otvorene položiť otázku, či je v stave aj dnes predstúpiť pred svojich voličov a odpovedať, či rešpektoval ich záujmy a vôľu ľudu, ako sa prejavuje v súčasnosti.

Na druhej strane je nutné uvážlivo pristupovať k návrhom na nových poslancov. Mali by to byť nielen ľudia s vysokým morálnym kreditom a so všeobecnou vážnosťou vo verejnosti, čo považujem za prvý predpoklad, ale aj s odbornými znalosťami. Funkcionári národných výborov nižších stupňov musia a čoraz viac budú priamo rozhodovať o riešení konkrétnych otázok. Pri realizácii uvedených požiadaviek musí vyvinúť väčšiu aktivitu aj vláda Slovenskej socialistickej republiky.

Zároveň si treba uvedomiť, že nie všade je možné pri výbere kandidátov za poslancov národných výborov uplatniť metódu okrúhleho stola v takej podobe, ako ju poznáme z celoštátnej či celoslovenskej úrovne. V mnohých obciach sa doposiaľ občianske iniciatívy nesformovali a z politických strán tam pôsobí iba komunistická strana. Prekonaním jej monopolu a zároveň vytvorením priestoru pre rovnoprávne postavenie všetkých politických síl môže byť prizvanie k okrúhlemu stolu z radov nestraníkov, zástupcov cirkvi, záujmových organizácií, či ďalších politických strán, ktoré na miestnej úrovni sformujú svoju základňu.

Revolučná premena našej spoločnosti ďalej vyžaduje, aby vláda SSR dôsledne a urýchlene realizovala úlohy, ktoré vyplývajú zo zrušenia článku 4 Ústavy ČSSR. Členovia vlády zatiaľ nedostatočne kontrolujú, či obsadenie vedúcich miest v aparátoch ministerstiev je na skutočne kvalitatívnej úrovni, alebo či je len výsledkom bývalého nomenklaturneho dosadzovania do funkcií. Táto úloha bola vládě uložená už pri jej vymenovaní. Žiadam preto predsedu vlády SSR, aby nás dnes informoval o prijatých opatreniach.

Slovenská národná rada zároveň očakáva od federálnych orgánov, že budú v duchu okrúhleho stola dopíňať svoje rady aj o kvalifikovaných a schopných zástupcov zo Slovenska.

V poslednom období sa u nás prejavujú aj určité znepokojujúce tendencie pri realizácii záujmov národnostných menšín. Som presvedčený, že príprava novej ústavy vytvorí širšie možnosti ich záujmy vo väčšej miere uplatňovať. Základom riešenia musí byť aj tu dialóg, v duchu vzájomnej úcty a spolupráce.

Na dnešnom rokovaní sa chceme obrátiť na Federálne zhromaždenie so žiadosťou o zrušenie doterajšej komisie ÚV KSČ a ÚV Národného frontu pre prípravu novej Ústavy ČSSR. Po dohode s vládou SSR zriadilo Predsedníctvo SNR komisiu pre prípravu republikovej ústavy a odporúčame zriadiť obdobnú komisiu Federálneho zhromaždenia, Slovenskej a Českej národnej rady pre prípravu novej federálnej ústavy.

Vážený pán prezident!

Ceníme si skutočnosť, že ste krátko po svojom zvolení našli cestu na Slovensko a medzi nás, poslancov. Dúfam, že z dnešného i z ďalších rokovaní získate presvedčenie, že Slovenská národná rada bude všetkými svojimi silami podporovať nové politické tendencie smerujúce k demokratickému Československu a že bude všetku svoju činnosť realizovať pred tvárou a v prospech občanov našej vlasti.

Napokon vás, pán prezident, chceme ubezpečiť, že Slovenská národná rada a jej orgány svoje úlohy a poslanie v súčasnom rýchle napredujúcom významnom spoločenskom dianí dôstojne zastanú svoje miesta. Preukážeme svoju občiansku zrelosť príkladným plnením úloh. Chceme byť vašou spoľahlivou oporou pri formovaní šťastnej budúcnosti našich národov i národnostných menšín žijúcich spolu s nami.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda J. Majer:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

vitam na našom rokovaní členov vlády SSR na čele s jej predsedom akademikom Milanom Č i ě o m /potlesk/. Na dnešnej schôdzi sa po prvýkrát zúčastňujú noví ministri a generálny prokurátor SSR, ktorých vymenovalo do funkcií Predsedníctvo Slovenskej národnej rady na svojej včerajšej schôdzi. Vitam ich na našom rokovaní a dovoľte mi, aby som vám ich predstavil:

minister vnútra a životného prostredia SSR JUDr. Vladimír M e ě i a r /potlesk/, minister zdravotníctva a sociálnych vecí SSR MUDr. Stanislav N o v á k /potlesk/, minister predseda Výboru Rudovej kontroly SSR Silvester M i n a r o v i ě , ktorého všetci poznáme ako nášho poslanca /potlesk/, generálny prokurátor SSR JUDr. Tibor B ò h m /potlesk/.

V mene vás všetkých blahoželám novým ministrom a generálnemu prokurátorovi SSR k vymenovaniu do funkcie a vyjadrujem presvedčenie, že svoje sily a schopnosti vynaložia na dôsledné riešenie problémov a plnenie úloh v duchu demokratických premien v našej spoločnosti.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

podľa prezenčných listín je na našom rokovaní prítomných 115 zo 130 poslancov, takže podľa článku 109 ústavného zákona o československej federácii je Slovenská národná rada schopná sa uznávať.

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady odporúča tento program schôdze:

- po prvé: Voľba nových poslancov Slovenskej národnej rady
- po druhé: Sľub novozvolených poslancov Slovenskej národnej rady
- po tretie: Otázky poslancov
- po štvrté: Vládny návrh ústavného zákona SNR o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov
- po piate: Vládny návrh zákona SNR, ktorým sa mení zákon Slovenskej národnej rady číslo 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied
- po šieste: Vyhlásenie Slovenskej národnej rady k príprave Ústavy Slovenskej socialistickej republiky a novej Ústavy Československej socialistickej republiky
- po siedme: Informácia o riešení problémov v ústavoch nápravnej výchovy v Slovenskej socialistickej republike
- po ôsme: Predbežná informácia o činnosti komisie, vytvorenej Predsedníctvom SNR na posudenie pôsobenia Slovenskej národnej rady a jej orgánov v rokoch 1968-1970
- po deviate: Návrh Predsedníctva Ústredného výboru Národného frontu SSR na voľbu sudcov z povolania súdov SSR
- po desiate: Návrh Predsedníctva Ústredného výboru Národného frontu SSR na odvolanie JUDr. Jána Benčuru z funkcie sudcu z povolania a predsedu Najvyššieho súdu SSR a na voľbu Prof. JUDr. Karola Planka, CSc., za predsedu Najvyššieho súdu SSR
- po jedenáste: Návrh na zaradenie novozvolených poslancov

Slovenskej národnej rady do výborov SNR a
na voľbu predsedu Ústavnoprávneho výboru
SNR a predsedu Výboru SNR pre životné pro-
stredie

- po dvanaste. Odpovede členov vlády SSR na otázky poslan-
cov
- po trinaste Správa o činnosti Predsedníctva Slovenskej
národnej rady za obdobie od 19. decembra
1989 do 12. januára 1990.

Ma niekto z vás návrh na zmenu alebo doplnenie pred-
loženého návrhu programu?

Pan predseda vlády SSR akademik Milan Čička
prosbu, aby po odchode prezidenta republiky mohol odpo-
viadať na výzvu pana predsedu Slovenskej národnej rady Ru-
dolda Schustera. Myslím, že mu dame túto možnosť, aby ro-
hol potom sprevádzať prezidenta pri návšteve nášho najväč-
šieho bratislavského podniku Slovnaft.

Suhlasíte s týmto návrhom?

/Áno./

Ďakujem.

Davam hlasovať. Kto je za navrhovaný program, nech
zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Nikto /

Zisťujem, že sme program dnešnej schôdze jednoducho
schválili.

Pristúpime k p r v é m u bodu programu, ktorým je
Voľba poslancov Slovenskej národnej rady.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

ku dnešnému dňu podalo rezignáciu na poslanecký mandát 20 poslancov Slovenskej národnej rady. Sú to poslanci Jaromír Algayer, Ernest Bielik, Branislav Biroš, Ján Blcháč, Juraj Buša, Ján Gregor, Július Hanus, Jaroslav Karas, Ľudovít Kilár, Ivan Knotek, Jozef Kováčik, Anna Kretová, Elena Litvajová, Silvester Minarovič, František Mišeje, Jozef Pócs, Karol Straka, Viliam Šalgovič, Karol Šavel a Petronela Višňovcová.

Predsedníctvo SNR na svojich troch schôdzach prerokovalo a vzalo rezignácie uvedených poslancov na vedomie a tým podľa § 9 zákona o poslancoch Slovenskej národnej rady zanikol poslanecký mandát všetkých poslancov, ktorých som uviedol.

V súlade s ústavným zákonom o voľbe nových poslancov zákonodarných zborov, ktorý bol schválený na 19. spoločnej schôdzi Snemovne ľudu a Snemovne národov Federálneho zhromaždenia, máme na dnešnej schôdzi zvoliť nových poslancov Slovenskej národnej rady.

Návrh na nových poslancov predložili politické strany po vzájomnej dohode s občianskou iniciatívou Verejnoseť proti násiliu. Návrh ste dostali ako tlač č. 121.

Aj keď rezignáciu na funkciu podalo 20 poslancov SNR, predložených je 19 kandidátov, pretože rezignáciu Ivana Knoteka na funkciu poslanca SNR Predsedníctvo SNR vzalo na vedomie len na včerajšej schôdzi a nemohol byť posúdený návrh kandidáta na nového poslanca. Prosím prítomných kandidátov, aby sa predstavili. Budem ich čítať, prosím, aby povstali.

Sveťo Hombík, Peter Rilestenský, Peter Brňák, Ivan Čarnogurský, Jozef Dubníček, Ján Jančík, Martin Krajčovič,

Vladimír Krivý, Ivan Laučík, Ivan Eupták, Dalibor Maďar, Miroslav Maxon, Ignác Richter, Marcel Strýko, Edita Šabová, Milan Šimečka, Ján Uher, Ján Vosček, Gábor Zászlós.

Ďakujem.

Všetci navrhovaní kandidáti s voľbou súhlasia a ako ste videli, sú prítomní na dnešnej schôdzi.

Voľbu poslancov vykonáme podľa zákona o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady verejným hlasovaním. Pýtam sa vás, vážené poslankyne, vážení poslanci, či máte k predloženému návrhu na voľbu nových poslancov pripomienky.

/Pripomienky neboli./

Odporúčam, aby sme o každom jednotlivom návrhu hlasovali osobitne. Máte pripomienky k tomuto spôsobu hlasovania?

/Pripomienky neboli./

Skôr ako pristúpime k voľbe poslancov SNR, je potrebné zvoliť overovateľa Slovenskej národnej rady, nakoľko doterajší overovateľ poslanec Jozef Pócs sa poslaneckého mandátu vzdal.

Navrhujem, aby sme namiesto neho zvolili za overovateľa Slovenskej národnej rady poslanca Jozefa T r e p á - č a. Prosím, aby sa postavil, lebo novonavrhovaní poslanci ho nepoznajú.

Má niekto pripomienky alebo iný návrh?

/Nie./

Nie je tomu tak, dávam teda hlasovať. Kto je za pred-

ložený návrh, nech zdvihne ruku'

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Dvaja poslanci sa zdržali hlasovania./

Zisťujem, že za overovateľa Slovenskej národnej rady
bol zvolený poslanec Jozef T r e p á ě .

Pristúpime teraz k hlasovaniu o nových poslancoch.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady
bol zvolený Sveťo B o m b i k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Jeden poslanec bol proti./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Sedem poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Sveťo B o m b i k bol zvolený za poslanca Slo-
venskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady
bol zvolený Peter B r i e s t e n s k ý , nech zdvihne
ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Šesť poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Peter B r i e s t e n s k ý bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Peter B r ň a k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Pať poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Peter B r ň a k bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ivan Č a r n o g u r s k ý , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Štrnásť poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pán Ivan Č a r n o g u r s k ý bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Jozef D u b n i č e k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie /

Je niekto proti?

/Jeden poslanec hlasoval proti./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Pať poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Jozef D u b n í ě k bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ján J a n ě í k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/7 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Ján J a n ě í k bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Martin K r a j ě o v í ě , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/7 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pán Martin K r a j ě o v í ě bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Vladimír K r i v ý , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/8 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Vladimír K r i v ý bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ivan L a u č í k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/9 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Ivan L a u č í k bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ivan Ľ u p t á k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Jeden poslanec hlasoval proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/6 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pán Ivan Ľ u p t á k bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Dalibor M a ě a r , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/7 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pán Dalibor M a ě a r bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Miroslav M a x o n , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/4 poslanci sa zdržali hlasovania./

Konštatujem, že pán Miroslav M a x o n bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ignác R i c h t e r , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/7 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Ignác R i c h t e r bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Marcel S t r ý k o , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/8 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že Marcel S t r ý k o bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslankyňu Slovenskej národnej rady bola zvolená Edita Š a b o v á , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Jeden poslanec hlasoval proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/5 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pani Edita Š a b o v á bola zvolená za poslankyňu Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Milan Š i m e č k a , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je proti?

/Jeden poslanec hlasoval proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/15 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pán Milan Š i m e č k a bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ján U h e r , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Jeden poslanec hlasoval proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/8 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Pán Ján U h e r bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Ján V o s č e k , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Je niekto proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/12 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že pán Ján V o s č e k bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Kto súhlasí, aby za poslanca Slovenskej národnej rady bol zvolený Gábor Z á s z l ó s , nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je proti?

/Jeden poslanec hlasoval proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/9 poslancov sa zdržalo hlasovania.

Pán Gábor Z á s z l ó s bol zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady.

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

konštatujem, že všetci navrhovaní kandidáti boli riadne zvolení. Novým poslancom Slovenskej národnej rady srdečne blahoželám /potlesk/. Prajem im úspešné vykonávanie poslanskeho mandátu a vyslovujem presvedčenie, že

svojou prácou prispejú ku skvalitneniu činnosti nášho zákonodarného zboru.

Teraz pristúpime k d r u h é m u bodu nášho rokovania, ktorým je sľub novozvolených poslancov Slovenskej národnej rady.

Podľa článku 114 ústavného zákona o československej federácii zvolení poslanci skladajú sľub do rúk predsedu Slovenskej národnej rady.

Prosím novozvolených poslancov, aby prišli pred tribúnu. Zároveň prosím podpredsedníčku SNR pani Blažejovú, aby prečítala text sľubu. Prosím, aby sme povstali.

Podpredsedníčka J. Blažejova:

"Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný Československej socialistickej republike, Slovenskej socialistickej republike, veci socializmu a odkazu Slovenskeho národného povstania. Budem dbať na vôľu a záujmy ľudu, spravovať sa ústavou a ostatnými zákonmi Československej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky a pracovať pre to, aby sa uvádzali do života."

Podpredseda J. Majer:

Prosím teraz novozvolených poslancov, aby pristúpili k predsedovi Slovenskej národnej rady a slovom sľubujem zložili sľub.

Poslanec Svečo Bombík: Sľubujem.

Poslanec Peter Brinstenský: Sľubujem.

Poslanec Peter Brňák: Sľubujem.

Poslanec Ivan Čarnogurský: Sľubujem.

Poslanec Jozef Dubníček: Sľubujem.

Poslanec Ján Jančík: Sľubujem.

Poslanec Martin Krajčovič: Sľubujem.

Poslanec Vladimír Krivý: Sľubujem.

Poslanec Ivan Laučík: Sľubujem.

Poslanec Ivan Lupták: Sľubujem.

Poslanec Dalibor Mažar: Sľubujem.

Poslanec Miroslav Maxon: Sľubujem.

Poslanec Ignac Richter: Sľubujem.

Poslanec Marcel Strýko: Sľubujem.

Poslankyňa Edita Šabová: Sľubujem.

Poslanec Milan Šimečka: Sľubujem.

Poslanec Jan Uher: Sľubujem.

Poslanec Ján Vosček: Sľubujem.

Poslanec Gábor Zászlós: Sľubujem.

Podpredseda J. Majer:

Konštatujem, že všetci novozvolení poslanci Slovenskej národnej rady vykonali predpísaný poslanecký sľub.

Teraz prehovori k Slovenskej národnej rade prezident Československej socialistickej republiky pán Václav Havel. Prosím, aby sa ujal slova.

Prezident ČSSR V. Havel:

Vážený pane predsedo,
vážení poslanci,
vážení přítomní,

především vám děkuji, že ste mně pozvali do Bratislavy. Za druhé vám děkuji, že ste mi umožnili, abych byl přítomen vašemu dnešnímu zasedání. Je to poprvé v mém

životě, kdy jsem v nějakém parlamentu. Jsem zde navíc jako prezident. Je to, jak jistě chapete, situace pro mne nezvyklá a jsem rad, že jsem se v této situaci ocitl právě v Bratislavě. Jak jsem vyrozuměl z úvodního proslovu vašeho pana předsedy, mate dneska mnoho práce, nebudu vás proto zdržovat od této práce dlouhým proslovem. Řeknu vlastně asi jen dvě věci.

První z nich je, že tato moje zcela nova zkušenost, bytí přítomen v parlamentu, mně dala najevo, že se to začíná podobat parlamentu Tomu, čím parlament má být. Je pochopitelné, že v této vzrušene době, kdy zastupitelské sbory vyjadřují v jakémsi zvláštním zrychleném tempu vůli veřejnosti, hlasují často jednomyslně. Zároveň je ale velmi dobře - a to právě začíná parlament připomínat, že se objevují i taci, kteří hlasují proti a mnozí, kteří se zdržují hlasování. To se mi zdá být dobré. Osobně mne těší, že jsem mezi kooptovanými poslanci viděl svého давneho přítele Milana Šimečku.

Druhá věc, kterou jsem chtěl říct, je tato. Jak víte, čekají nás svobodné volby. Budete volit nové zastupitelské orgány, budeme je volit na delší dobu, možná na čtyři roky. Nemůžeme těmito volbami petrifikovat ně, které struktury, které se přezíli, a které byly výrazem administrativního pojetí federace, kdy federace nebyla chápána jako přátelské soužití dvou kvebytných narodů v jednom státě, ale jako jedna z byrokratických forem totalitní vlády. Abychom v těchto volbách nepetrifikovali tuto starou strukturu, budeme pravděpodobně muset v ustavě naší republiky provést ještě před volbami a v souvislosti s přijetím volebního zákona, určité změny v podobě ústavních zákonů. O těchto změnách se intenzivně jedna, budete o nich neporobybně jednat i na této půdě. Ja bych vás prosil, doufám, že prezident má právo prosit o něco parlament, o dvě věci. Aby ste, za prve, pracovali rychle, protože všechny informace, kte

ré nám, i můj instinkt mi říká, že je doba, kdy musíme pracovat rychle. A za druhé, aby ste pracovali v atmosféře národního porozumění, která provázela tuto revoluci, tu revoluci, která vynesla mne až do nejvyššího úřadu v naší zemi a která vynesla mimo jiné ty, kteří byli dneska zde kooptováni do jejich poslaneckých míst. Tato atmosféra by měla provázet i těžkou dobu, která je před námi, rychlé přípravy svobodných voleb, rychlé přípravy a schválení mnoha nových zákonů, rychlé přípravy ekonomické reformy. Já věřím, že to všechno se bude dít v této atmosféře, a že díky tomu naše země nestratí ohromnou prestiž, kterou v této chvíli ve světě má.

Ďekuji vám za pozornost a přeji úspěch vašemu národnímu odpolednímu jednání.

/Potlesk./

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem prezidentovi Československej socialistickej republiky pánovi Václavovi H a v l o v i za vystúpenie. Súčasne dovoľte, aby som poďakoval za účasť predstaviteľom občianskej iniciatívy Verejnosť proti násiliu pánovi Budajovi a pánovi Kňazkoví i ostatným poradcom pána prezidenta, ktorí sa na našej schôdzi zúčastnili. Teraz vyhlasujem 15-minútovú prestávku, pokračovať budeme o 14.15 hodine.

/Po prestávke./

Podpredseda J. Majer:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

pokračujeme v rokovaní. Bol vám rozdáný návrh vyhlásenia Slovenskej národnej rady k príprave Ústavy SSR a novej Ústavy ČSSR. Prosím, aby ste počas rokovania odovzdali svoje pripomienky členom Predsedníctva SNR. Vyhlásenie prerokujeme v rámci ďalšieho rokovania.

O slovo sa teraz prihlásil predseda vlády SSR pán Milan Čič, prosím ho, aby sa ujal slova.

Predseda vlády SSR M. Čič.

Vážené predsedníctvo,
vážená Slovenská národná rada,
vážení prítomní,

bol som interpelovaný pánom predsedom Schusterom, ale nielen preto vystupujem. Považujem za povinnosť, aby som informoval Slovenskú národnú radu o celom rade vážnych problémov, ktoré máme pri plnení svojich povinností.

Viete, že sme boli ustanovení len pred niekoľkými týždňami a máme za sebou len málo pracovných dní, najmä na to, aby vláda mohla aspoň čiastočne naplniť svoje programové vyhlásenie. Považujem za potrebné poskytnúť vám aspoň niektoré základné informácie o tom, ako pristupujeme k plneniu našich hlavných dlhodobějších úloh, ale aj k riešeniu každodenných problémov a potrieb našich spoluobčanov.

Vláda si ako celok v prvom rade ujasnila nové metódy a systémové prístupy svojej práce. Usilujeme o odbúranie rezortizmu. Vláda chce a musí pôsobiť ako kolektívny orgán

a v tomto duchu niesť ústavnú i morálnu zodpovednosť. V tomto duchu usilujeme nielen o poznanie problémov, ale aj ich riešenie. Netreba osobitne hovoriť, že je to komplex problémov, ktoré tu existovali už v minulosti a ktoré sa osobitne výrazne prejavujú, otvarajú, rozširujú, ba i komplikujú v súčasnosti. Tento proces nemožno ignorovať a ani administratívne zastaviť. Riešenie politických otázok musí vytvárať podmienky a priestor pre ekonomiku, ekológiu a sociálnu oblasť. Pripomínam túto skutočnosť z toho dôvodu, že sa často stretávate s otázkami zo strany našej verejnosti, občanov, pracujúcich podnikov, závodov i jednotlivých roľníckych družstiev, čo teda máme, alebo chceme robiť skôr.

Kvôli objektívnosti treba povedať, že su to všetko mimoriadne zložité a navzájom pospájané a poprepletané otázky i problémy. Ich zauzľovanie niekoľko desaťročí bolo mimoriadne silné a nemožno chcieť a očakávať, že vláda, prípadne iné orgány, ich môžu vyriešiť v priebehu niekoľkých dní alebo mesiacov a dovoľm si povedať aj niekoľko rokov. Preto apelujem na našu verejnosť, aj na vas, poslancov, aby ste vo svojich volebných obvodoch takto veci ľuďom vysvetľovali. My máme každý deň telegramy a listy, ktoré sa dožadujú odvolania funkcionárov, a to hneď "Ak nie", - uvádzajú - "tak v tom momente začíname štrajkovať!" A z čoho budeme žiť, akým spôsobom si chcú títo pracujúci zarobiť na svoje platy? To je neunosná situácia. Ja sa k tomu ešte vrátim /potlesk/.

Chcem poukazať na take problémy zásadného významu, ako je zmena výrobného programu v závodoch ťažkeho strojárstva v Martine, Dubnici, Delve, ZVL v Považskej Bystrici, modernizácia výroby hliníka v Žiari nad Hronom, s veľkým dôrazom na riešenie devastovaného životného prostredia a doriešenie ekonomickej efektívnosti výroby a ekologickej niklu v Sereďi, ale aj ďalších otázok v celom rade fabrik.

Spomínam to aj z tých dôvodov, že dnes pri obede sme mali možnosť rokovať o niektorých otázkach aj s pánom prezidentom. Informoval sa aká je situácia, mal pomerne dobré, presné informácie o tomto stave. Odpovedali sme mu zbežne, pokiaľ to čas dovoľoval, na situáciu i na príčiny tohoto stavu.

Dobre viete, že problém využitia kapacít tzv. špeciálnej výroby vznikol v súvislosti s celkovým odzbrojovacím procesom. Naliehavosť jeho riešenia sa osobitne silne prejavila v minulom roku. Zníženie tejto výroby značne ovplyvnilo tvorbu národného dôchodku práve v SSR. Napriek tomu, že ide o podniky riadené federálnymi ústrednými orgánmi, naša vláda sa zúčastňovala, zúčastňuje a bude ešte ďalej a intenzívnejšie zúčastňovať na riešení tohoto závažného problému. Treba však povedať aj veci, ktoré snáď nie sú všeobecne známe. V roku 1989 bolo zavedených len v štátnom podniku ZŤS Martin okolo 40 nových alebo inovovaných výrobkov. Tu sa mnohokrát hovorí, že sa nič neurobilo v tejto oblasti. Pre rok 1990 a ďalšie roky sa pripravuje realizácia licenčnej výroby naftových motorov malých výkonov, buldozerov a nakladačov, je to najmä spolupráca s firmou Hanomak v NSR. O týchto otázkach sme rokovali už niekoľkokrát, aj predchádzajúca vláda, aj teraz pred niekoľkými dňami s ministrom pánom Vodražkom. Uvažuje sa so zavedením výroby strojov a zariadení pre potravinársky, chemický a gumársky priemysel. Ide o výroby, ktorých pracovnosť je trojnásobne vyššia a materiálová a energetická náročnosť o polovicu nižšia. Ku koncu roka 1995 by to v rámci SSR malo znamenať značný nárast nových pracovných príležitostí. Teda ak vidíme tieto veci aj v dlhodobejšom horizonte, treba aj k súčasným problémom pristupovať s porozumením a poznaním tejto situácie.

Obdobné rokovania v záujme zmien strojárkej výroby prebiehajú aj s viacerými zahraničnými partnermi. Vám je

všetkým dobre známe, že sa uchádzajú zo zahraničia, či už z Kanady, ale aj zo Spojených štátov amerických, z Nórska, z ďalších krajín, o určité investície. Môže sa to zdať veľmi lákavé, ale je potrebné, aby sme skutočne zvažovali, čo všetko sme v stave aj my akceptovať, z viacerých dôvodov. Opakujem to, sme krajina malá a ak pôjdeme plošným spôsobom, že budeme chcieť zobrať všetko možné na územie našej republiky, môžeme sa dostať do veľmi zložitej situácie. Takže tieto rokovania sú náročné aj z hľadiska poznania ich možností, konkrétnych záujmov, ale aj našich možností, našich slovenských a československých záujmov.

Zvýšenú pozornosť venujeme riešeniu výrobného programu BAZ-ky. Uskutočnili sme opätovne rokovania s predstaviteľmi federálnych orgánov, ktoré BAZ-ku riadia, prebehli ďalšie rokovania so zástupcami zahraničných firiem, samozrejme, že znovu je vlacero ponúk. Treba hľadať to, čo je najlepšie, najefektívnejšie. Je tu ponuka firmy Renault, je tu ponuka niektorých iných firiem, najmä z Veľkej Británie, ponuka z Kórey, takže sa všetky tieto otázky musia náležite zvážiť tak, aby bolo možné tieto autá produkovať čo najrýchlejšie. Zrejme nám pôjde a ide stále o tzv. úžitkové autá, nie o osobné autá. Chceme to riešiť urýchlene, ale nie prenáhlené.

Popri riešení BAZ-ky sledujeme aj ďalší rozvoj automobilovej výroby na Slovensku ako odvetvia s veľkým, narastajúcim národohospodárskym významom. Rovnako sa zasaďujeme za urýchlené riešenie VOC hliníka a niklu. Je predpoklad, že to zvládneme v priebehu buď tohoto polroka, alebo najneskôr do konca tohoto roka. To je mimoriadne závažný problém, namozrejme, okrem iných problémov, ktoré sú konkrétne v niklovke, v Žiari nad Hronom, so všetkými dopadmi, ktoré sú vám tiež veľmi dobre známe. Ak by sa nám podarilo to, že by sa VOC hliníka a niklu dostala na svetovú úroveň, alebo aby sa jej priblížila, tým by sa zmeni-

la celková ekonomická situácia. Vytvorili by sa podmienky pre samofinancovanie a reprodukciu podnikov. Značná časť problémov ešte nie je doriešená pre ich mimoriadnu zložitost', pretože zmena výrobných programov musí vychádzať aj z existujúcich výrobných profilov týchto podnikov, ako aj z kvalifikačnej štruktúry pracovníkov, ktorí tam pracujú.

Vážne problémy sú zauzlené v realizácii takých veľkých investičných akcií, ako je Hydrokrak a Systava vodných diel na Dunaji. Nechcem hovoriť bližšie o Hydrokraku, ktorý nám veľmi skomplikoval život, a komplikuje ďalej, najmä preto, že máme v súčasnosti vážny nedostatok ropy. Budeme musieť robiť vážne opatrenia, teda federálna vláda, ale aj naša vláda, aby sme zabezpečili dostatok benzínu pre spotrebiteľov. Budu sa zrejme musieť zredukovať niektoré výroby, ktoré idú na benzín. To má zase ďalšie výpadky, resp. finančné a ekonomické dopady. Čiže je tu celý rad takých otázok, ktoré sú aktuálne v súčasnosti, majú síce aj svoje historické korene, ale vznikajú v mimoriadnych situáciách, ktoré sú napríklad aj v Sovietskom zväze.

Chcem ešte povedať, že v súčasnosti treba zabezpečiť dovoz benzínu z nesocialistických štátov a zabezpečiť aj príslušné devízové prostriedky v rozsahu okolo 600 mil. Kčs. A keďže je tu takýto veľký výpad - rok sa reška s Hydrokrakom, predpokladáme, že v apríli by mal začať fungovať, ak to pôjde tak, aká je naša predstava a harmonogram, tak by to bolo dobré. Je možné, že budeme musieť situáciu riešiť aj požičaním benzínu a ak sa výroba zbehne a bude fungovať, tak by sme ho vratili. Ale stratili sme obrovské devízové prostriedky, pretože jednak kupujeme a okrem toho planovane vyvozy pohonných hmôt nepokryjeme.

Pokiaľ ide o vystavbu Systavy vodných diel na Dunaji, znovu je to aktuálna problematika. Povedal by som k tomu pár slov. Znovu sa posudzujú možné ekologické vplyvy. Usilujeme sa o to, aby sme čo najefektívnejšie a čo najskôr

využili vynaložené investičné prostriedky. Vláda ČSSR a vláda SSR chce rokovať o týchto otázkach opätovne tak, aby sme nestrácali čas a aby sa neamortizovali dokonca ešte ani nepoužitú prostriedky, ktoré sme do toho investovali.

V intenciách pripomienok poslancov Slovenskej národnej rady prvoradú pozornosť zameriavame na riešenie ekologických problémov, na zabezpečovanie rovnovážneho vývoja medzi potrebami a možnosťami národného hospodárstva na pitnú a úžitkovú vodu a disponibilné zdroje na výstavbu vodárenských nádrží, využívanie zásob podzemných vôd a výstavbu čistiarní odpadových vôd. V tejto súvislosti sa predovšetkým sústreďujeme na včasné uvedenie do prevádzky vodárenských nádrží Nová Bystrica - predpokladáme, že v priebehu tohoto roku by sa to malo už spustiť, Málinec, s termínom ukončenia v roku 1993 a na finančné a dodávateľské zabezpečenie využitia nádrže Veľká Domaša. Počítame s realizáciou v rokoch 1994-1995. Spomínam to preto, že boli interpelácie aj tohoto druhu na predchádzajúcej schôdzi SNR.

K riešeniu problémov zásobovania obyvateľstva pitnou vodou prispeje aj výstavba viac ako 30 stavieb s rozpočtovou cenou zhruba 2 mld Kčs, ktoré sa budujú v rámci hospodárstva národných výborov. Veľký záujem je stále o výstavbu vodného diela Dierová. Takisto tu bola interpelácia. V smernom vodohospodárskom pláne sa uvažovalo so začatím výstavby tohto vodného diela až po roku 2000. Smerný plán, podľa ktorého sa mala táto výstavba uskutočniť, opäť prehodnocujeme z hľadiska technických, ekonomických a ekologických kritérií, za spoluúčasti občanov, ktorých sa to týka. Podľa výsledkov rokovania prijme zodpovedajúce rozhodnutie najneskôr v roku 1991. Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu musí tomuto problému venovať osobitnú pozornosť a bude o tom informovať aj našu verejnosť.

S výstavbou vodárenskej nádrže Nová Bystrica súvisí cestná doprava Oravská Lesná, Nová Bystrica. Treba pripísať, že sa nepostupovalo dôsledne najmä vtedy, keď sa ukázalo, že definitívna preložka je mimoriadne náročná po stránke technickej, investičnej i časovej. Malo sa pristúpiť k okamžitému dočasnému riešeniu prepojením Oravskej Lesnej so Zázrivou. Preto budeme trvať na tom, aby toto prepojenie dokončili príslušné rezorty a krajské národné výbory najneskôr v priebehu roku 1991. Tam sa musí okamžite sústrediť pozornosť, pretože sú tam mimoriadne vážne pripomienky aj z českej socialistickej republiky, sú tam pripomienky aj od občanov, ktorí cestujú za prácou do českej socialistickej republiky a vracajú sa späť, sú to obrovské nároky na naftu, benzín, strata času atď. To je jedna z významných úloh, ktorej musia príslušné rezorty venovať náležitú pozornosť.

V tomto období pripravujeme návrh na zriadenie nového ústredného orgánu, či rady Slovenskej socialistickej republiky pre životné prostredie. Chceme pritom vypočuť, a podľa možnosti zohľadniť všetky rozumné návrhy a pripomienky, nielen zo strany ústredných orgánov, ale aj odbornej i širšej verejnosti. Predpokladáme, že návrh prerokuje vláda ešte vo februári tohoto roku a nadväzne bude predložený orgánom Slovenskej národnej rady.

Tak, ako je uvedené v programovom vyhlásení vlády, v prvom polroku tohoto roku vláda pristúpi k riešeniu viacerých nahromadených a veľmi vážnych problémov v najviac postihnutých oblastiach. Jednou z nich je Lubeník a celá Jelšavská oblasť. Vzhľadom na vážnu ekologickú situáciu občianske iniciatívy požadujú zastavenie prevádzky oboch závodov. V dôsledku toho bude vláda trvať na prijatí takých opatrení, ktoré povedú k rýchlemu zlepšeniu ekológie v tejto oblasti. Už v tomto roku bude ukončená rekonštrukcia odprašovania rotačnej pece v Lubeníku a v budúcom roku

sa uskutoční rekonštrukcia filtrov v Jelšave. Tieto a ďalšie opatrenia je potrebné urýchlene realizovať, aby nedošlo k rozsiahlemu útlmu výroby v magnezitovom priemysle. Okrem toho to má, pochopiteľne, ďalekosiahle sociálne a zdravotné dôsledky.

Chcel by som sa vyjadriť aj ku kritickým pripomienkam poslancov na nedostatočné zabezpečovanie uznesenia vlády SSR č. 714 z roku 1987 o riešení ekonomického a sociálneho rozvoja zaostalých okresov Veľký Krtíš, Čadca a najmä Rimavská Sobota. Hovorilo sa o tom aj na minulej schôdzi Slovenskej národnej rady. Možno povedať, že mnohé z opatrení, zameraných na rozvoj výrobnotechnickej základne, budovanie výrobnej i sociálnej infraštruktúry týchto okresov sa plnili neuspokojivo. Vláda bude zabezpečovať vyváženejší oblastný rozvoj ekonomickými prostriedkami, najmä diferencovanou úverovou, dotačnou a odvodovou politikou. V tom vidíme jeden z veľmi vážnych prostriedkov, ciest, možností riešiť tieto veľmi vážne problémy, ktoré tam sú.

Ďalším dôležitým opatrením bude rozšírenie daňovej sústavy a daňové nástroje miestneho charakteru. Výnosy z týchto daní budú musieť tvoriť dôležitú súčasť príjmov rozpočtov národných výborov a o ich využití by mali spolupracovať občania. Tam vidíme základné východiská riešenia týchto vecí.

Rovnako v popredí našej pozornosti sú otázky starostlivosti o človeka, jeho zdravie a uspokojovanie hmotných a duchovných potrieb. Sme si vedomí, že vývoj v roku 1989 nezmiernil napätosť situácie na vnútornom trhu. Na jednej strane sa prekročili predpokladané príjmy obyvateľstva a na druhej strane sa nespĺnili dodávky do trhových fondov, predovšetkým v požadovanej štruktúre. Aj doterajšie výsledky v dodávateľsko-odberateľskom zabezpečení dodávok priemyselného i potravinárskeho tovaru na rok 1990 ukazujú na veľmi slabé miesta v tejto oblasti. Stojí pred nami

úloha doriešiť dodávky cukru na očakávanú úroveň potreby vnútorného trhu. Len pre zaujímavosť chcem povedať, že je to zvýšenie oproti limitu o 9 tisíc ton, čiže na 122 tisíc ton. Ďalej je to zabezpečenie zásobovania zemiakmi do novej urody. Ešte v jarných mesiacoch musíme doviezť približne 20 tisíc ton zemiakov. Organizovať výrobu a dodávky výrobkov z mäsa, v súlade s požiadavkami spotrebiteľského dopytu. Aj napriek tomu, že sklzy dodávok priemyselných tovarov z minulého roka čiastočne zlepšili zásobovanie na začiatku roka, situácia v tomto tovare bude naďalej napáť a veľmi problematická.

Na úseku zdravotníctva sa upresňuje predovšetkým smer využitia bývalého štátneho ústavu národného zdravia na Kramároch. Okolo tejto inštitúcie máme mimoriadne veľa kritických pripomienok, veľa rôznorodých, protichodných návrhov od špičkových odborníkov a od inštitúcií. Celú túto problematiku sme dali posúdiť expertom a chceme za účasti odborníkov dostať návrh na také riešenie, ktoré zabezpečí jednak využitie tejto kapacity čo možno s najmenšími výdavkami a aby to bolo prospešné pre našu spoločnosť. To bude jedna z pivotných úloh nového ministra zdravotníctva. Toto zariadenie by malo ako špičkové pracovisko pomôcť pri riešení niektorého zo závažných celospoločenských programov. Súčasne sa špecifikujú potreby na dobudovanie ďalších špičkových pracovísk pre tie oblasti medicíny, ktoré riešia spoločensky najzávažnejšie skupiny ochorení. V tomto ohľade si musíme konečne urobiť poriadok a tieto programy mať jasné nielen na Slovensku, ale aj v rámci a v kontexte s Československom a v kontexte aj s inými krajinami. V spolupráci s výskumnými ústavmi a lekáarskymi fakultami sa prepracúva organizácia a napln celospoločenských zdravotníckych programov s ohľadom na prevenciu ochorení masového výskytu, ako aj ich liečbu. Musia sa racionálne využiť devízové prostriedky, ktoré budú uvoľnené

vládou na nákup prístrojov a liekov už v roku 1990. Pristupuje sa tiež k vypracovaniu takej koordinácie činnosti medzi poliklinickými a lôžkovými zariadeniami, ktorá bez ďalších nákladov musí nevyhnutne zvýšiť úroveň zdravotníckej činnosti.

Hygienická služba sa musí pripraviť pre intenzívnejšiu realizáciu preventívnych opatrení v zdravotníctve, ale aj pre dôrazne presadzovanie požiadaviek na zdravé životné a pracovné prostredie, prísnejšou kontrolou nad dodržiavaním noriem znečistenia ovzdušia, vody, pôdy, potravín a pod. Za účelom orientácie na vybrané kľúčové problémy, od riešenia ktorých závisí perspektíva ochrany zdravia, sa musí pristúpiť k reorganizácii vedecko-výskumnej činnosti ústavov rezortu zdravotníctva, ale i lekárskech fakúlt a farmaceutickej fakulty. Súčasne treba širšie informovať verejnosť o rizikách pre zdravie obyvateľstva, o cestách ich prekonávania, aj o dosiahnutých výsledkoch, s cieľom podnietiť aktivitu každého pre ochranu svojho vlastného zdravia.

Zrušením zbytočnej administratívy sa musia vytvoriť podmienky, aby sa lekári a vôbec zdravotníci mohli venovať v prvom rade pacientom, ich zdraviu a liečeniu tých, ktorí to potrebujú. Treba zvažovať možnosť slobodnej voľby lekára a zdravotníckeho zariadenia, ako aj obnovenie úlohy a postavenia systému sociálneho poistenia ako hlavného zdroja financovania zdravotno-sociálnych opatrení.

Z komplexu úloh sociálnej oblasti spomeniem tiež prípravu novej koncepcie štátnej rodinnej politiky. V priebehu dnešného rokovania som dostal od poslankyne Kulinovej otvorený list zväzu žien, v ktorom sa poukazuje na celý rad otázok a problémov, ktoré dávajú do pozornosti našej vláde. Nechcem sľubiť, ale aj my máme v našom programe formulovanú úlohu, aby sme väčšiu pozornosť venovali spoločenskej starostlivosti najmä o rodinu a osobitne o mat-

ky, so všetkými dôsledkami jednak na rodinu, ale aj na jej pracovné zaradenie, na eventuálnu dovolenku a celý rad iných opatrení, ktoré si matky, ženy, zaslúžila.

V školskej problematike sa sústreďujeme na riešenie takých otázok, ako je štruktúra vysokých a stredných škôl, odborných učilišť a prijímanie na vysoké školy. Bude potrebné, aby sa predovšetkým v tejto oblasti urobil zásadný obrat. Doterajšie systémy sa ukázali ako absurdné, neprijateľné, ktorými nebolo možné zabezpečiť prijímanie ľudí, ktorí si zaslúžia, aby študovali a ktorí by mohli byť prospešní na exponovaných a tých miestach, ktoré majú zabezpečiť celospoločenskú prosperitu.

Samozrejme, že bude treba riešiť aj platové otázky učiteľov, niektoré organizačné a administratívne otázky, resp. najmä odstránenie tej administratívy a byrokracie, ktorá v školstve stále je.

V oblasti kultúry chceme novým spôsobom pristúpiť k skultúrňovaniu našich spoluobčanov v obciach a mestách, vytvárať podmienky pre ozajstnú demokraticku, humánnu kultúru, zbavenú ideologického balastu, so zámerom, aby táto kultúra naozaj kultivovala, humanizovala človeka ako všestranne rozvinutú osobnosť.

Značnú časť našej práce a pozornosti venujeme tiež otázkam vzťahu cirkvi a štátu. Mnohé veci sa už podarilo riešiť. Na prijatí ordinárov Slovenskej socialistickej republiky všetkých cirkví 9. januára sme v spoločnej diskusii vyjadrili aj naše filozofické, svetonázorové, etické i politické postoje k cirkvám i k veriaciim v našej krajine. V osobnom konštruktívnom dialógu s pápmi ordinármi sme postúpili dopredu pri riešení ich oprávnených požiadaviek. Tyka sa to najmä súhlasu štátu pre ich pastoračnú činnosť, vytvorenie podmienok pre výchovu kňazského dorastu, výstavbu bohoslužobných objektov, rehoľných spoločností v praxi, zriaďovanie cirkevných ústavov sociálnej starostli-

vosti, vstupu duchovných do nemocníc, platov duchovných, vysporiadania sa s niektorými majetkovými vzťahmi, ako aj vzťahmi grécko-katolíckej a pravoslávnej cirkvi. Tu by som takisto veľmi prosil poslancov Slovenskej národnej rady, ktorí sú z Východného Slovenska, aby pôsobili konsolidačne v tejto sfére. Dostávajú sa nám do vážnych rozporov aj duchovní pravoslávnej a grécko-katolíckej cirkvi a samozrejme aj veriaci. Vymenovali sme komisiu, v ktorej budú participovať aj jedna aj druhá cirkev, aj naša vláda. Chceme riešiť tieto veci, ale v prvom rade si musia tieto otázky riešiť samotní predstavitelia cirkvi. Ťažko je robiť sudcu v riešení týchto problémov.

Sporenul som len niektoré otázky preto, lebo sa niekedy stretávame s názormi, že vláda nie je dosť dynamická, že nerieši všetky problémy. Ja doslova prosím o pochopenie, že nie sme v stave to urobiť. Včera som v tlači čítal jednu peknú noticku, kde sa hovorí, že môže byť akákoľvek vláda na svete, ak nebudeme všetci poctivo pracovať, ak nebudeme mať jeden záujem, aby sa táto spoločnosť dostala na vyššiu úroveň, tak vládu môžeme každý deň meniť, pretože neobstojí pred kritériami, ktoré majú niektoré skupiny ľudí v našej spoločnosti. Neobstojí nikto z nás. Chcem povedať, že vláda hneď na začiatku, 27. decembra 1989 zvolala aktív všetkých predsedov krajských i okresných národných výborov. Na tomto aktíve som osobne podrobne rozviedol nielen programové vyhlásenie vlády, jeho ciele, konkrétne úlohy a metódy práce, ale zaoberali sme sa aj otázkami sociálno-ekonomického rozvoja oblastí v ktorých pôsobia príslušné národné výbory.

Zaoberali sme sa súčasne aj problematikou fungovania a zmien národných výborov do demokratických volieb. Orientovali sme pozornosť účastníkov aktívu aj na také otázky, ako je potreba odísť z funkcií tým funkcionárom, ktorí stratili dôveru väčšiny svojich voličov. Je nesprávne, ak

sa za každú cenu držia na svojich miestach, hoci vidia, že nemôžu obstáť pred objektívnou, serióznou kritikou. Zdržujú tento proces, vytvárajú nové problémy, napätie a poškodzujú to celú našu spoločnosť. Ale v tejto súvislosti - a vtedy som to tiež povedal - nemožno dať prednosť vybavovaniu a vyrovňovaniu si osobných účtov, osočovaniu, ohováraniu, šikanovaniu a v mnohých prípadoch aj krivému obviňovaniu z trestnej činnosti. Toto sa v našej spoločnosti vyskytuje a je to v rozpore so všetkým tým, čo hlásame. My hlásame humanizáciu, demokratizáciu, hlásame kultivovanú civilizovanú spoločnosť ako náš program, a pritom sa správame nekultivovane, vulgárne, zlomyselne a pod. /Potlesk./

Aby ste ma dobre pochopili, nechcem to absolutizovať, ale s týmito javmi sa stretávame. Stretávame sa s názormi, že treba odvolať celé vedenie podniku, treba odvolať celé vedenie, resp. funkcionárov národných výborov, takých a onakých inštitúcií, ale bez argumentov. Odvolať preto, že už boli vo vedení, odvolať preto, že sú tam členovia strany, či už komunistickej alebo ktorejkoľvek inej. No takýto prístup k veciam môže viesť jedine k ďalšiemu zauzlovaniu a bude nás to viesť na scestie, ktoré nás môže stať veľmi mnoho, nielen ekonomicky, ale aj morálne. Myslím si, že ak kritizujeme staré praktiky, nedopúšťajme sa z inej strany podobných praktík. Je to nesprávne, nekultúrne a nemravné. Hovorím preto nemravné, aby sme nezdiskreditovali tak často používaný pojem mravnosti, bezúhonnosti atď. Lebo zdiskreditujeme skutočne všetko to pekné, humánne a demokratické, čo sa udialo a v základnom smerovaní deje v našej spoločnosti. Šikanovanie mnohých funkcionárov neobstojí. To nie je metóda práce. Metóda práce, ktorú chceme všetci používať, je cesta ústavnosti a zákonnosti. Moje osobné stanovisko - a myslím si, že aj celá vláda - je k tejto otázke známe. Skladali sme sľub do rúk predsedu Slovenskej národnej rady, že sa vo svojej práci budeme riadiť ústavou

a ostatnými zákonmi. Chcem a trvám na tom, aby aj naša vláda takto postupovala, pretože ak bude porušovať zákony, tak je namiesto, aby bola zo svojej funkcie odvolaná, resp. odvolaní jednotliví funkcionári, členovia vlády. Sme proti chaosu, neporiadku, svojvôli, subjektivismu a v konečnom dôsledku krivdám voči jednotlivcom a spoločnosti. Ak však právna norma, vrátane ústavy, prekáža revolučným zmenám, treba ju urýchlene zmeniť a dať ju do súladu s potrebami aj s cieľmi našej demokratickej revolúcie. Taka je cesta ústavnosti, zákonnosti aj morálky.

Chcem ešte informovať Slovenskú národnú radu aj o tom, že vláda prijala opatrenia, ktoré sa týkajú aj personálnych zmien na Úrade vlády SSR, na jednotlivých ministerstvách, podnikoch i národných výboroch. Je to aj otázka pána predsedu Schustera. Medzi prvoradými úlohami, ktoré mala vláda vo svojom programe, bolo rokovanie o kritériách a potrebách zmien vo funkciách celej štruktúry ministerstiev i podnikov. Neopomenuli sme túto otázku. Táto úloha sa plní. Personálne zmeny nechceme robiť unáhle bez toho, aby sme nemali istotu, že noví vedúci pracovníci budú na vyššej úrovni ako odchádzajúci.

Na Úrade vlády SSR aj na všetkých ministerstvách sa už urobilo viacero zmien. Uvediem príklad. Celkovo bolo odvolaných 24 vedúcich pracovníkov, z toho bolo 12 námestníkov ministrov, 8 vedúcich ústredných orgánov a 4 vedúci pracovníci Úradu vlády SSR. Všetci členovia KSČ. Do dnešného dňa za pôsobenia novomenovanej vlády bolo vymenovaných 14 námestníkov ministrov, 4 vedúci ústredných orgánov a 8 vedúcich pracovníkov Úradu vlády SSR. Z novo vymenovaných 26 vedúcich pracovníkov je 23 bez politickej príslušnosti, 1 člen Demokratickej strany a 2 členovia Komunistickej strany Československa. V súčasnosti sú pripravované aj ďalšie personálne zmeny, ktoré sú v štádiu prerokovania s Verejnosťou proti násiliu i ďalšími inštitúciami

tak, aby podstatná časť personálnej prestavby Úradu vlády SSR i jednotlivých rezortov, mám na mysli aj riaditeľov jednotlivých odborov, bola v tejto etape ukončená do konca januára t.r. To neznamená, že nepôjdeme aj ďalej, a že nedôjde k postupnej inovácii, resp. určitým zmenám.

Chcem povedať, aby sme si aj tu ujasnili otázky vymeny funkcionárov. Samozrejme dnes, keď sa prijme zákon o voľbách, nový spôsob konštituovania narodných výborov, orgánov atď., situácia sa podstatne zmení. Ale pokiaľ ide o štátne podniky, o JRD, máme tiež veľmi nepekne poznatky. Stávajú sa prípady, že družstvo, ktoré bolo vynikajúce, prosperujúce, jednoducho nepusti predsedu družstva do kancelarie, resp. do objektov. To naozaj nie sú vhodné spôsoby. Myslím si, že by sme mali nechať čas a slušným spôsobom zrealizovať túto základnú myšlienku, o ktorej nikto nepochybuje, že musí dôjsť, v rámci tohoto revolučného procesu aj k podstatným kvalitatívnym zmenám, pokiaľ ide o obsadenie určitých funkcií, či už v podnikoch, družstvách, na ministerstvách, jednoducho všade. Ale musí to mať svoj čas. Myslím si, že reálny predpoklad ukončenia tejto etapy je koniec februára. Kto to urobí skôr, tak je to v jeho prospech, ale nechcime zajtra vymeniť všetkých. Niekoľko takýchto telefonátov som mal včera až do Prahy, kde som bol. Museli to riešiť potom podpredsedovia tu v Bratislave. Ultimatívne davali požiadavky, že ak neodvoláme okamžite niektorých funkcionárov, budú štrajkovať. Štrajkuje správa ciest, štrajkuje trn a onen, a teda jednoducho riešite. Tak sme mnohokrát tlačení doslova k stene a riešime veci tak, že nemame argumenty. A prídu s argumentami až v poslednej minúte. Tak ak sú vážne argumenty a dôvody, treba ich uviesť a myslím si, že každý rozumný človek vie, že keď má argumenty proti sebe, tak sa s nimi musí vysporiadať eventuality aj odchodom z funkcie. Prosím vas, aby sme aj my pôsobili v takomto duchu a videli veci reálne.

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

považoval som za potrebné možno aj trochu dlšie hovoriť. Nech mi to vážené predsedníctvo prepáči, aj vy, vážená Slovenská národná rada, ale podľa mojej mienky je potrebné, aby sme si o veciach povedali, aby ste aj vy vedeli, že tieto problémy, ktoré sú v našej spoločnosti, nie len evidujeme, ale robíme všetko to, čo je v našich fyzických silách, ale aj čo je v našich ekonomicko-finančných možnostiach. Sme limitovaní obrovskými kritériami a nemôžeme vyriešiť všetko naraz.

Ešte som zabudol spomenúť aj taký vážny problém, ako je stavebníctvo, kde máme mimoriadne vážne signály a dokonca takisto ultimáta, aby sa zastavila panelová výstavba. Môžeme to urobiť, zastaviť, ale čo ďalej? Kde budú bývať mladé rodiny, kde budú bývať ľudia? No budeme asi nútení, najmä v Bratislave pristúpiť k tejto požiadavke a budeme musieť zastaviť výstavbu panelákov na Dlhých dieloch. Budeme musieť preskúmať rozostavanosť, ukončiť stavby a hľadať nejaké iné riešenia. No ale to sa nedá z večera do rána, keď takáto koncepcia bola 20, 30, 40 rokov. Tak kde nabral teraz stavebný materiál a všetko ostatné, čo s tým súvisí. Neviem niekedy pochopiť natrpezlivosť našich ľudí, nespokojnosť s vecami, ktoré by sa dali riešiť postupne normálnou cestou. Obraciam sa na vás s prosbou o porozumenie, podporu a pomoc aj od vás, nielen na pôde Slovenskej národnej rady, ale aj medzi vašimi voličmi. Obraciam sa aj na občianske iniciatívy, na Verejnosť proti násiliu, politické strany, spoločenské a záujmové organizácie o pomoc pri plnení a splnení týchto veľmi náročných úloh.

Veľmi pekne vám ďakujem za porozumenie aj za pozornosť.

/Potlosk./

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem predsedovi vlády Slovenskej socialistickej republiky akademikovi Čičovi za vystúpenie. Chce sa niekto z poslancov vyjadriť k jeho vystúpeniu? Poslanec Peter Kiš.

Poslanec P. Kiš:

Mám len jednu otázku, prečo toto vystúpenie predsedu vlády Slovenskej socialistickej republiky nie je snímané televíziou alebo inými masmédiami /potlesk/. Som ochotný rešpektovať prítomnosť prezidenta republiky v Bratislave, ale napriek tomu to boli také dôležité veci, s ktorými on nám nebude môcť pomôcť. Tu si musíme pomôcť my. Preto opakujem, že mi to tu chyba a bol by som rád, keby sa niekto, kto teraz televíziu riadi, mohol zodpovedať za to, prečo tu nie je.

/Potlesk./

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Kišovi za jeho príspevok. Žiadam československú tlačovú kanceláriu, aby v plnom znení uverejnila vystúpenie predsedu vlády akademika Čiča. /Potlesk./ Prosím organizačný odbor Kancelárie SNR, aby okamžite variadil, aby televízia prišla na naše rokovanie. Majú predsa nie jeden štáb, ale dva. Sú ešte otázky k vystúpeniu akademika Čiča?

/Otázky neboli./

Navrhujem, aby sme uvoľnili akademika Čiča, aby mohol ísť sprevádzať prezidenta republiky pri prehliadke Slovnaftu. Súhlasíte s týmto návrhom?

/Poslanci vyslovili súhlas./

Ostatní členovia vlády SSR na rokovaní ostávajú a budú odpovedať na prípadné otázky. Ďakujem pánovi akademikovi Čičovi.

T r e t í m bodom programu su

Otázky poslancov.

Byťar sa, či na niekto z poslancov otázku ni členov vlády Slovenskej socialistickej republiky, ktoru chce predniesť na dnešnom rokovaní. Budem udeľovať slovo, každého prosím, aby prišiel za rečnícky pult a predstavil sa, najmä preto, že su medzi nami noví poslanci, ktorých nepoznám. Mam prosbu, aby ste svoje otázky formulovali jasne a stručne.

Davam slovo poslancovi Vasilovi Bejdovi.

Poslanec V. Bejda:

Vážna Slovenska národná rada,

nie je to ani tak otázka na panov ministrov, ako reakcia na vystupenie predsedu vlády SSR

Poslancom Slovenskej národnej rady som od konca júna minulého roka, kedy som zložil sľub a prevzal dekrét. Nie je to veľká doba, nielen z hľadiska dejín, ale ani v živote jednotlivca. Pravda, za normálnych, tzv. mierových okolností. Posledné obdobie však k takým nepatrí. V spoločnosti nastali prevratné zmeny, ktoré podstatným spôsobom menia charakter a spôsob verejno politického, spoločenského života. Svojim spôsobom to plne korešponduje i s mojim nazeraním tak, ako som sa to v posledných rokoch snažil nastolovať vo svojich verejných publicistických vystupeniach. Nie náhodou som si vyslužil nielen prejavy nevôle, ale i ostre vytky, ba i neskrývane vyhľadky zo strany byvalej mori. Koniec koncov i moje vystupenie, ako jed-

ného z mála z tejto tribúny k návrhu zákona o postupe v súvislosti s prijatím novej ústavy, staré vedenie SNR ocachovalo nacionalistickou nálepkou, hoci ďalší vývoj udalosti korigovaním prijatého návrhu dal za pravdu nám.

Dnes, za relatívne krátku dobu, už po druhýkrát, a ako sa ukazuje, i naposledy, vystupujem z tejto tribúny. Prečo? Vysvetlenie je jednoduché. Vytýka sa nám všeobecne, a nie som výnimka, že sme boli zvolení nedemokraticky, navyiac, niektorí z nás boli navrhnutí dokonca až z centra. Nedemokraticky? Nevieť. Možno áno, možno nie. Ja som vlastné voľby neorganizoval, ani žiadnym spôsobom neovplyvňoval, pokiaľ abstrahujem od svojej aktívnej účasti na mnohých predvolebných zhromaždeniach. Rovnako neviem, o čo nedemokratickejšie som bol zvolený v porovnaní s tými, čo tu dnes boli vymenovaní za nových poslancov. Aby mi bolo dobre rozumené, ja neprotestujem, ide mi len o to, aby sa veci nazývali pravými menami. Snáď v nádeji na upokojenie spoločenského napätia i ja som hlasoval za novonavrhovaných poslancov Slovenskej národnej rady. V politike také, či podobné taktické ťahy sú celkom prirodzené. Teda chápem a akceptujem tieto na výsosti politické kroky tak, že môžu prispieť - a ja chcem veriť, že aj prispedia - k nastoleniu demokracie. Vonkoncom však nie sú a ani nemôžu byť vlastným prejavom demokracie. Je to proste chladná kalkulácia, politická hra.

O to viac prekvapuje taká "variabilita prístupov", keď na jednej strane súčasný politický protagonista reálnej moci výhražne požaduje iba jeden, navyiac verejný spôsob hlasovania, zatiaľ čo druhý prominent sa rozhorčuje, nemôže pochopiť jednomyselnosť hlasovania v zákonodarnom orgáne. K čomu a komu je dobrá takáto hra na demokraciu? Pokiaľ to nenazveme iným menom, potiaľ by to bolo jasné. Čo však osobitne znepokojuje je fakt, že v súčasnej eufórii racio až príliš nebezpečne ustupuje do úradia a začí-

najú dominoval, fakticky nadobúdajú absolútnu nadvládu emócie, čo momentálne vyhovuje reálnej moci. Veď ako to povedal jeden z architektov dneška: "Nevymieňame tvare, ale systém" - a tým automaticky dodávam - ticho za seba - i tváre v masovom meradle. Je to však aj perspektívne, spoločensky nevyhnutné a prospešné? Nezakladame tým budúce ohniska napätia a explózií?

Hon na čarodejnice vždy plnil - v tom je koniec koncov i jeho zmysel - iba krátkodobé utilitárne funkcie. Kde sú však jeho hranice? Už kulminuje, či je to iba začiatok radovca? Človeka nevdojak napadá otázka, kde je ten tak prepotrebný spoločenský konsens, po ktorom sa v minulosti tak vehementne a opravnene volalo? Či už to neplatí? Veď namiesto toho sa znovu presadzujú metódy a praktiky všeobecného kádrovania, premiestňovania, dosadzovania atď., atď., čo zákonite vyvoláva neistotu a zmatky a v kalných vodách sa vždy darilo nepoctivcom a karieristom. Hoci dobre chápem, že hra na ľudských a skupinových slabostiach je tiež silný argument v politike. Ale v politike kabinetnej, zákulisnej. Upozorňujem na to z jednoduchého dôvodu. Pokiaľ sa to týkalo iba centrálnej riadiacej sféry, nevyvolávalo to až také problémy. Prenieslo sa to však aj na pracoviská, do materiálnej výroby, čo môže vyvolať ďalekosiahle sociálne dôsledky. Kto má na tom záujem? Komu to prospieja? Spoločnosti ako takej rozhodne nie.

Považoval som za potrebné predostrieť týchto par poznámok na margo vlastného dôvodu môjho vystúpenia. Nikdy som nepatril a ani nepatrím, ako by ma niektorí radi strkali, či videli, do žiadneho ovčince. Dnes však jasne vidím, že vo vyhrotených situáciách, v prepolitizovanej spoločnosti, kde väčšiu váhu majú rôzne nálepky ako vecná argumentácia, osihotenému je ťažko si uchovať vlastnú identitu, úctu k pravde a spravodlivosti, ale i k samému sebe. A za istých okolností to inak ani nie je možné, len cestou rezignácie na výsostné politické atribúty.

Na základe toho všetkého vzdávam sa poslaneckého mandatu za volebný obvod číslo 142.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Vasilovi Bejdovi za jeho prejav. Prosím vás, vyhlásil som otázky a odpovede. Na diskusiu bude dosť priestoru v závere nášho rokovania. Prosím, aby ste sa hlásili len s otázkami. Ak bude niekto diskutovať, vezmem mu slovo. Je to nedemokratické, ale musíme sa prídŕžiavať stanoveného programu.

Na otázky sa prihlásili poslanci:

Anna Š i m e k o v á ,
Ján Z e m k o ,
Júlia K o l á r i k o v á ,
Andrej B a j c u r a ,
Ladislav M a z á n ,
Ján Z a b á k ,
Ladislav A n d e l ,
Ondrej K o l a č k o v s k ý ,
Viera L e h o t s k á a
Karol H í l d e b r a n d .

Dávam slovo poslankyni Anne Šimekovej, pripraví sa poslanec Zemko.

Poslankyňa A. Šimekova:

Pracujem v Slovenskom hodvábe Senica. Mám otázku na ministra priemyslu SSR, prípadne podpredsedu vlády SSR.

Ako to bude ďalej so štátnymi podnikmi, myslím tým konkrétne, aký zámer je s činnosťou terajšieho štátneho podniku Slovchémia, keď sa koncernové podniky Slovnaft, Chemko Stražske, Benzinol chcú jednoznačne osamostatniť a názory väčšiny ostatných podnikov, vyjadrené zastupovaní občianskych iniciatív, sú v tomto prípade taktiež za osamostatnenie?

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslankyni Anne Šimekovej. Prosím poslanca Jana Zemku, aby predniesol otázku.

Poslanec J. Zemko:

Mám dve otázky. Jednu pre podpredsedu vlády SSR pana Lexu, a sice: rozvoj Ministerstva lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu SSR odvádza z plánovanej tvorby devíz 2 mld korún vo FCO-ocenách. Do centralizovaného zdroja sa odvádza 1,5 mld korún vo FCO, pričom po zohľadnení potrieb dovozu pre výrobnú spotrebu ostáva pre investičný rozvoj cca 90 mil. Kčs vo FCO. Tento podiel je minimálny a nezodpovedá potrebám rozvoja odvetvia, ktoré je závislé na využívaní domacej suroviny a ktoré je v oblasti strojnych technológií odkazané na dovoz z nesocialistických štátov. Hlavne sa to týka drevárskych a nabytkárskych podnikov. Pokiaľ v posledných rokoch bol priestor na riešenie rozvoja cestou úverov, výška vývozných uloh stanovená pre rok 1990 túto formu vylučuje. Pytam sa, prečo nie je možné na rozvoj tohto odvetvia uvoľniť viac devízových prostriedkov, keď vložené prostriedky majú dobrú návratnosť a prejavia sa v lepšom devízovom zhodnotení drevnej suroviny práve zásluhou uplatnenia nových technológií pri spracovaní dreva?

Druhú otázku mám pre ministra lesného a vodného hospodárstva a drevospracujúceho priemyslu SSR pána Veselého. Prečo projekt na vodnú nádrž pitnej vody Turček nepočíta s ochrannými zariadeniami, ktoré by zabránili alebo eliminovali prípadné ekologické havárie. Príklad: prevrátenie strojného mechanizmu, vytečenie oleja, nafty a pod. Severslovenské lesy, š.p. Žilina žiadali projekt takýmto zariadeniami doplniť, ich pripomienky neboli rešpektované.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Zemkovi.

Prv, než dám slovo poslankyni Kolárikovej, chcem vás informovať, že mám signal, že Československý rozhlas skončil priamy prenos zo zasadania SNR. Vraj chcú štrajkovať. Prosím ich, ak ma počujú, aby prišli sem a pokračovali v priamom prenose. Ak priamy prenos nie je možný, nech si to nahraju a vysielajú to neskôr, aby národ počul, o čom sa tu hovorí, ak už ani televízia tu nie je.

Dávam slovo poslankyni Kolárikovej. Pripraví sa poslanec Bajcura.

Poslankyňa J. Koláriková:

Zastupujem volebný obvod č. 129 v okrese Poprad.

10. januára 1990 bol Verejnou otázkou proti násiliu zorganizovaný dialóg s poslancami SNR, okresného národného výboru, krajského národného výboru, ako aj s pracovníkmi mestského národného výboru. Moderátor, ktorý dialóg viedol, dal jednu otázku na všetkých poslancov, ktorá znie: "Čo sme, ako poslanci urobili pre mesto Svätá? Ocitolí sme sa teda v skutočne zlej situácii, pretože to znelo tak, ako keby sme naozaj neboli nič urobili.

Problém, ktorý tu chcem nanieť, má mesto Svit už viac rokov. Je to zásobovanie mäsom a mäsovými výrobkami. Samotný okres je závislý na rozvoze z iných krajov. Rozvoz mešská, objednávky sú krátené a naše obchody skutočne zivajú prázdnotou. Na tento problém som niekoľkokrát poukázala vo Výbore SNR pre obchod, služby a dopravu. Môžem povedať, že dodnes nie je riešený. Chcela by som požiadať pána ministra Roľku, aby sa problémom zaoberal. Keďže nie je prítomný, odpoveď nežiadam, ale žiadam, aby táto problematika bola vyriešená v prospech takmer 12-tisícového mesta Svit.

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslankyni Kolárikovej.

Chcem sa opýtať pracovníkov, ktorí prišli z televízie, či snímajú priamym prenosom?

/Priamy prenos sa nesnímal./

Keďže nie, prosím, aby v čo najkratšom čase toto rokovanie odvysielali v plnom znení.

Dávam slovo poslancovi Bajcurovi, pripraví sa poslanec Mazán.

Poslanec A. Bajcura:

Vážená Slovenská národná rada,

chcem sa obrátiť na ministra poľnohospodárstva a výživy SSR pána Ing. Belanského. Týka sa to problematiky mlieka, ktoré obsahuje látky PCB. Mlieko sa preváža, alebo sa prevážalo z Krtíša do Krupiny, kde sa riedilo a distribuovalo do obchodnej siete. Nechcem týmito podružnými otázkami zafažovať poslancov SNR. Bolo veľké pohoršenie,

publikovaný bol aj článok v Novom Slove č. 1 pod titulkom "Mlieko je v norme?", takže je možnosť sa s tým oboznámiť. Moji voliči žiadajú, vážený pán minister, keby bolo možné vytvoriť objektívnu komisiu, ktorá by otázku posúdila, ako sa to dotýkalo priameho ohrozenia zdravia obyvateľstva, detí a pod. Rovnako aj Nové Slovo tieto otázky stavia tak, že by bolo treba vytvoriť komisiu.

Ďakujem veľmi pekne.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Bajcurovi, hovoriť bude poslanec Mazan. Pripraví sa poslanec Zabak.

Poslanec L. Mazán:

Zastupujem volebný obvod č. 40. Prosil by som pana ministra zdravotníctva, aby mi písomne odpovedal na moje otázky. Voliči ma žiadajú, aby nám bolo písomne zodpovedané, prečo je taká zlá situácia v zásobovaní liekmi, tak zahraničnými, ako aj domácimi a čo sa hodlá do budúcnosti robiť?

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Mazánovi. Prosím poslanca Zabáka o prednesenie otázky. Pripraví sa poslanec Anđel.

Poslanec J. Zabák:

Mám dve otázky. Prvou sa obraciam na pána podpredsedu vlády, do kompetencie ktorého snáď patrí rozhodovať o ďalšom využití priestorov Krajskej politickej školy v Mod-

re-Harmónii. Komu tento objekt bude v budúcnosti pridelený a na čo? Na základe žiadostí občanov a tiež ako predseda Výboru SNR pre veci sociálne a zdravotne podávam taký návrh, aby tento objekt Krajskej politickej školy v Modre-Harmónii bol pridelený pre účely detského domova hlavného mesta SSR Bratislavy.

Druhá otázka. Zrušenie článku 4 ústavy otvára cestu na odstránenie dôsledkov tohoto monopolu z rozličného spoločenského diania. Jednou z týchto oblastí je aj pomenovanie ulíc všeobecne a bratislavských ulíc zvlášť. Mnohé ulice nesú názvy ľudí, ktorí nemali žiaden vzťah k Slovensku ani k Československu. Horšie je, že máme ulice pomenované po ľuďoch, ktorí boli prívrhmi stalinizmu, a teda zla. Naproti tomu nemáme ulice pomenované po takých činiteľoch, ako boli tvorcovia republiky Masaryk, Beneš, Štúr, chýbajú mnohí národní dejatelia, ale nám vymizli i staré pomenovania tu v Bratislave. Mám otázku, kedy a ako dôjde tu v Bratislave, ale i všeobecne, k premenovaniu našich ulíc na dôstojné pomenovania.

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Zabákov. Otázky bude klásť poslanec Anđel. Pripraví sa člen predsedníctva poslanec Kolačkovský.

Poslanec L. Anđel:

V súčasnosti prebiehajú dialógy vedenia podnikov, organizácií so svojimi pracovníkmi. Je to väčšinou formulovanie požiadaviek pracovníkov jednotlivých výrobných podnikov, organizácií voči vedeniu a vyjadrovanie dôvery či

nedôvery vedúcim pracovníkov na jednotlivých stupňoch riadenia. Keďže tento proces prebieha neorganizovane a spontánne, požiadavky pracovníkov sú často ultimatívneho charakteru a smerujú k okamžitému zlepšeniu sociálnych podmienok, najmä požiadavka zvýšenia plátov všeobecne. Ľudia nechcú počuť argumenty, že to nie je len otázka vôle, či nevôle vedenia podnikov, ale otázka ekonomiky. Mám poznatky, že v niektorých podnikoch, ktoré poznám, poklesla pracovná iniciatíva a disciplína. Hovorím najmä o podnikoch v poľnohospodarstve a preto by som otázku smeroval na ministra poľnohospodárstva a výživy SSR sudruha Belanského. Tieto naše verejné zhromaždenia stretávame len veľmi málo s takými vystúpeniami, ktoré sú typu tu prichádza k zlepšeniu predsedu vlády, s vystúpeniami popredných ekonómov smerom k pracovníkom poľnohospodárskej výroby, smerom k zástupcom občianskych iniciatív? Zdá sa mi, že nie sú dostatočne informovaní. Hlavné otázky ekonomického charakteru treba ľuďom vysvetľovať, v čom sú princípy zlepšenia našej životnej úrovne.

Mám ešte otázku, či je na Ministerstve poľnohospodárstva a výživy SSR v súčasnosti znápaná situácia. Mám a vyjadrujem obavy. Máme jedno šťastie, že naša revolúcia v skutočnosti prišla v období relatívneho poľnohospodárskeho kludu. Chcel by som týmto vyzvať všetkých poľnohospodárov, aby sme skutočne začali jarné práce, ktoré nás čakajú tak, ako to bývalo vždy zvykom. Hovoríme, že naša ekonomika je relatívne dobrá v porovnaní so susedmi, nemusí to byť však pravda a nerád by som bol, aby sme sa dožili situácie, kedy bude nedostatok potravín, tak ako u niektorých našich susedov.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Andelovi. Hovoriť bude člen Predsedníctva SNR, poslanec Ondrej Kolačkovský. Pripraví sa členka Predsedníctva SNR, poslankyňa Viera Lehotská.

Poslanec O. Kolačkovský:

Vážené poslankyne,
vážení poslanci,

mám tri otázky na členov vlády Slovenskej socialistickej republiky.

Prvá. Zaujímalo by ma, ako sa bude riešiť doprava v okrese Poprad a v oblasti Vysokých Tatier. Vzhľadom k tomu, že v okrese nie je električková ani trolejbusová doprava a sme odkázaní iba na autobusy, ktorých je nedostatok. Je skutočne potrebné zvýšiť počet autobusov a tým znížiť preťaženosť spojov a zlepšiť kultúru cestovania, najmä robotníkov a školskej mládeže do a zo zamestnania.

Druhá. Na schôdzach Slovenskej národnej rady sa už viackrát diskutoval problém vysídľovania dedín. Počuli sme ubezpečenie, že sa tento problém bude riešiť. Zaujima ma, v akom štádiu toto riešenie je. Do riešenia, ak má byť komplexné, by bolo potrebné zahrnúť aj pokrytie celého územia Slovenska signálom II. televízneho programu. Vo väčších mestách sa už montujú satelitné antény, ale na mnohých dedinách chýbajú aj tie základné.

Záverom chcem podporiť petíciu občanov podtatranskej obce Lendak, ktorou sa obrátili na Slovenskú národnú radu i na mňa. Ide o urýchlenú výstavbu vodovodu a verejnej kanalizácie. Nečistoty, kaly a odpady znečisťujú aj ich vlastné studne. Spôsobuje to črevné, žalúdočné a rôzne infekčné ochorenia, otravy dusičnanmi a ťažkými kovmi. Hrozi

lam vypuknutie epidémie. Keďže ide o zdravie ľudí, plne podporujem svojich voličov v ich snahe o urýchlenú výstavbu vodovodu a kanalizácie a žiadam o pridelenie potrebných finančných prostriedkov pre túto oblasť. Ide o obec s takmer 4 tisíc obyvateľmi.

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem členovi Predsedníctva Slovenskej národnej rady poslancovi Kolačkovskému.

Opravujem, dostal som od Ing. Viliama Rotha, predsedu rozhlasovej rady opravu, že rozhlas neštrajkuje. Napriek tomu ho žiadam, aby zabezpečil rozhlasový prenos tohoto nášho zasadania. Keď nebude priamy, tak bude nepriamy prenos.

Teraz bude hovoriť poslankyňa Lehotská, pripraví sa poslanec Hildebrand.

Poslankyňa V. Lehotská:

Vážená Slovenská národná rada,

mám otázku na pána ministra financií, cien a miezd SSR, či sa uvažuje s vytváraním priaznivejších podmienok pre činnosť drobných chovateľov a pestovateľov, ktorých práca sa v značnej miere podieľa na zlepšovaní zásobovania obyvateľov našej krajiny poľnohospodárskymi produktami. Konkrétne mi ide o podnet, o zásadnú zmenu federálneho zákona č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani, ku ktorému na porade zástupcov obcí, národných výborov, nákupných organizácií a základných organizácií Slovenského zväzu záhradkárov, ako i na zhromaždeniach obyvateľstva v okrese Komárno odznegli podstatné závažné pripomienky. Ide najmä o §

18 citovaného zákona "základ dane". Občania vyjadrujú nespokojnosť, že od skutočne dosiahnutých príjmov sa neodpočítavajú, resp. sa nezohľadňujú výdavky na zlepšenie a rozmnoženie majetku a pivoťne vstupy do výroby. Zásadne žiadajú aj na tomto useku situáciu riešiť formou uláv, ako je to riešene u občanov, poskytujúcich služby podľa nariadenia vlády č. 7/1988 Zb. Doterajšia právna úprava je považovaná za brzdu ďalšieho rozvíjovania poľnohospodárskej výroby občanmi.

K § 19 citovaného zákona "sádzba dane" občania na verejných zhromaždeniach kritizujú najmä prílišnú progresivitu dane. Sádzba dane nutí občanov obmedzovať produkciu nad 60 tis. Kčs čistých príjmov, lebo nad túto hranicu progresivita dane nezaručuje návratnosť vkladov. Ďalej táto sadzba vedie občanov k rôznym špekuláciám, najmä za účelom zníženia daňovej záťažnosti. Podľa názoru občanov lineárna sadzba by bola spravodlivejšia, lebo by postihla všetky príjmy. Na základe poznatkov národných výborov možno konštatovať, že v roku 1989 sa dosiahne v okrese Komárno 500 mil. Kčs peňažných príjmov občanov, pestovateľov zeleniny. Pri lineárnej sadzbe dane len 5 % by výrub dane predstavoval 25 mil. Kčs. Na základe doterajšej progresívnej sadzby dane je predpoklad výrubu dane v celom okrese cca 10 mil. Kčs. Z uvedeného príkladu vyplýva, že národné výbory by mali realne vlastné príjmy asi o 15 mil. Kčs vyššie, pri spokojnosti občanov a umožnení ďalšieho zvyšovania produkcie zeleniny zo strany pestovateľov.

Zavedenie lineárnej sadzby dane vo výške 5 % z dosiahnutých príjmov by umožnilo aj administratívne zjednodušenie pri sprave tejto dane. Časť občanov požaduje zaviesť oslobodenie od poľnohospodárskej dane do určitej výšky dosiahnutých peňažných príjmov, čo by prispelo k ďalšiemu zvýšeniu produkcie zeleniny, vrátane plnenia možných vyvoňových uloh pri zabezpečení sebestačnosti. Z hľadiska nedostatku zeleniny treba zvažovať aj túto alternatívu.

Paragraf 31 je predmetom ostrejšej kritiky občanov, kde argumentujú najmä tým, že ako môžu platiť preddavky, najmä prvú splátku z toho, čo vlastne ešte nevyprodukovali a teda ani nemali príjmy. Okrem toho pre národné výbory toto ustanovenie znamená značné zvýšenie administratívy a dohlova byrokraciou. Musia sledovať tri preddavky, vymáhanie a po konečnom daňovom priznaní budú musieť vyrovnávať rozdiely. Z hľadiska uvedeného sa toto ustanovenie javí neúčelné, byrokratické, a názor občanov je, aby bolo zrušené. Otázka je teda, ako prislúpi Ministerstvo financií, cien a miezd SSR k riešeniu týchto námetov?

Ďalšia otázka sa týka výkonu správy daní. Národné výbory nie sú dostatočne vybavené počtom pracovníkov, zaručujúcich reálnu správu daní. V súčasnej dobe sa daňová agenda rozširuje do značnej miery aj činnosťou osôb, ktoré vykonávajú služby na základe nariadenia vlády č. 2/1988 Zb. a preto národné výbory navrhujú vytvoriť daňové úrady, alebo zberné úrady podľa špecifik, ako špecializované orgány pre správu daní platených obyvateľstvom. Napríklad podľa súčasnej úpravy na jedného pracovníka národného výboru pripadá aj vyše 2,5 tis. daňových subjektov, čo fyzicky nie je možné zvládnuť. Absentuje najmä terénna práca, miestne ohliadky, čím vzniká značný priestor pre daňové úniky. Otázka je, ako ministerstvo bude riešiť túto, podľa môjho názoru, náliehavú problematiku.

Na verejných zhromaždeniach občanov sa poukazovalo na oblasť sociálneho zabezpečenia. Kritizovala sa otázka sociálneho zabezpečenia súkromne hospodariacich roľníkov, kde podmienkou je obrábanie minimálne 0,4 ha pôdy. Poukazuje sa najmä na to, že pokiaľ niekto pestuje na 0,4 ha pšenicu, môže dosiahnuť okolo 5 tisíc Kčs produkcie a môže byť poistený. A na druhej strane, keď občan pri intenzívnom využívaní napríklad 4 árov pôdy dosiahne produkciu aj 50 tis. Kčs, čo je vyšším prínosom aj pre štát, nemôže byť

účastníkom sociálneho zabezpečenia. Požiadavkou je toto sociálne poistenie viazať na dosiahnutú produkciu a nie na výmeru obhospodarovanej pôdy. Uvedené riešenie by prispelo k sociálnemu zabezpečeniu značnej časti obyvateľstva okresov poľnohospodarskeho charakteru a najmä žien, starajúcich sa o deti, ktoré by takto mohli byť sociálne poistené. Problém patrí do kompetencie Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí SSR a na otázky prosím písomne odpovedať.

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslankyni Lehotskej, hovoríť bude poslanec Hildebrand.

Poslanec K. Hildebrand:

Chcel by som požiadať o vyriešenie na prvý pohľad banálneho problému. Ide o nedostatok sáčkov na maloobchodné balenie múky v Mlynoch a cestovinárňach Nitra. Tento problém bol riešený už v minulom roku vtedajším ministrom obchodu, pánom Nagyom. Boli prijaté niektoré organizačné opatrenia, no tento problém nebol dotiahnutý do konca. Preto som sa písomne obrátil na výrobcu týchto sáčkov - Stredoslovenské celulóžky a paplerne Ružomberok, no odtiaľ mi odpoveď na otázku, ich opatrení na riešenie tohoto problému neprišla. Navštívil som aj riaditeľa nitrianskych mlynov, kde som získal informáciu, že vzhľadom na nedostatok sáčkov jeden až dvojkilogramového balenia múky sa môže stať, že vo februári až marci sa vyskytne nedostatok múky v obchodnej sieti, čo iste nie je žiadúce. Preto žiadam príslušných ministrov o nápravu v záujme predídania zbytočných problémov v obchode.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Hildebrandovi. Pytam sa, chce ešte niekto položiť otázku členom vlády SSR?

Hovoriť bude poslanec Kodaň, poslankyňa Liptáková dá svoju otázku písomne a pripraví sa poslanec Gajdoš.

Poslanec S. Kodaň:

Žiadam generalneho prokuratora SSR prešetriť článok v ZMENE, číslo 17, druhý ročník, týždeň 2, ktorú vydávajú študenti žurnalistiky Filozofickej fakulty UK v Bratislave v spolupráci s Československým koordinačným štrajkovým výborom, pod názvom: "Kto sedel, či sedí v kreslách Ústredného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov", ktorý uverejnil redaktor Milan Žitný a uraža v ňom veľa ľudí, i viacerých poslancov. Žiadam, aby boli prijaté konkrétne zákonné opatrenia, ktoré majú za povinnosť chrániť občana. Chcem, aby boli kontaktovaní všetci tí poslanci, ktorí sú v článku spomínaní, chcem, aby údaje, ktoré sú tam uvedené, boli prešetrované, odkiaľ ich Milan Žitný zobral, pretože sú tam strašné nehoráznosti. Predsa v civilizovanej spoločnosti, kde platia zákony, zákon musí chrániť aj občana a nielen dávať právo redaktorovi písať čo chce a urážať koho uzná za vhodné.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Kodaňovi, hovoriť bude poslanec Gajdoš.

Poslanec M. Gajdoš:

Volebný obvod 27 Levice.

Obyvatelia obcí v okolí výstavby Atómovej elektrárne v Mochovciach na verejných poradách, organizovaných VPN, vyjadrujú nedôveru realizovanej stavbe. Najviac obáv majú z úložiska rádioaktívneho odpadu v Mochovciach. Mám otázku na členov vlády:

po a/ či bude komisia na prešetrenie projektovej dokumentácie a hlavne jej bezpodmienučného dodržiavania pri výstavbe,

po b/ prešetrenie udalostí regionálneho úložiska v Mochovciach, hlavne dodržiavania bezpečnostných opatrení pri výstavbe, ako aj budúcim prevádzkovaní,

po c/ ako sa rieši ekológia širších vzťahov po ukončení výstavby?

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Gajdošovi a pýtam sa, či má ešte niekto z poslancov otázky na členov vlády Slovenskej socialistickej republiky?

/Otázky neboli./

Ďakujem. Členovia vlády budú na otázky poslancov odpovedať v ďalšej časti nášho rokovania, podľa schváleného programu.

Š t v r t ý m bodom programu je

Vládny návrh ústavného zákona SNR o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov.

Návrh ste dostali ako tlač 127 a spoločnú správu výborov ako tlač 127a.

Za vládu Slovenskej socialistickej republiky návrh zákona odôvodní minister vnútra a životného prostredia pán Vladimír M e č i a r . Prosím, dávam mu slovo.

Minister vnútra a životného prostredia SSR

V. Mečiar:

Vážene poslankyne,

vážení poslanci,

vláda Slovenskej socialistickej republiky predkladá na vaše dnešné rokovanie návrh ústavného riešenia mimoriadneho doplnenia národných výborov o nových poslancov. Účelom navrhovaného ústavného zákona je urýchlene a zároveň ústavne a zákonne obnoviť akčioschopnosť národných výborov v Slovenskej socialistickej republike, ako rozhodujúcej miestnych orgánov štátnej moci a štátnej správy, ktorá bola oslabená uvoľnením poslaneckých mandátov. Prebiehajúce spoločenské zmeny, sledujúce širokú demokratizáciu života našej vlasti, vyžadujú rýchle, efektívne a pritom organizačne a ekonomicky nenáročne doplnenie zastupiteľských zborov všetkých stupňov. Preto navrhovaný ústavný zákon koncepčne nadväzuje na ústavne riešenie doplnenia poslancov Federálneho zhromaždenia a národných rád, a to formou ich rekonštrukcie bez vykonania doplňovacích volieb. Svojou povahou ide o mimoriadne a dočasné opatrenie, zodpovedajúce vnútropolitickej situácii. Takáto cesta je výsledkom dohody politických strán a ostatných politických síl.

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

vláda Slovenskej socialistickej republiky, ako aj naša verejnosť očakávajú od prijatia predloženého návrhu

ústavného zákona takú rekonštrukciu národných výborov, ktorá ukladní situáciu v našich obciach a mestách, umožní venovať sa demokratickej obnove spoločenského života a zabezpečiť vysokú akcieschopnosť národných výborov. Naša revolučná doba sa totiž nemôže zastaviť pred bránami obcí a miest. Národné výbory musia zohrávať významnú úlohu v demokratickej rekonštrukcii všetkého života miest a obcí, ríošil každodenné potreby občanov, organizačne a technicky zabezpečiť prípravu a vykonanie slobodných a demokratických volieb.

Vzhľadom na naznačený význam rekonštrukcie národných výborov vám v mene vlády Slovenskej socialistickej republiky odporúčam navrhovaný ústavný zákon prijať.

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem ministrovi vnútra a životného prostredia pánovi Mečiarovi za odôvodnenie návrhu. Spoločným spravodajcom výborov Slovenskej národnej rady je poslanec Viliam Volko. Prosím, aby predniesol spravodajskú správu.

Poslanec V. Volko:

Vážené kolegyne, kolegovia,
vážená vláda,

veľký spoločenský pohyb v súčasnom období nemôže zostať bez vplyvu na zloženie zastupiteľských zborov všetkých stupňov. Časť poslancov sa vzdáva mandátov, iných odvolávajú voliči. Rozvíjajú a uplatňujú sa nové politické sily, na Slovensku najmä občianska iniciatíva VPN, ktoré dosiaľ nemajú poslancov v zastupiteľských zboroch. Aby sa zabezpečila akcieschopnosť a uznášaniaschopnosť týchto or-

ganov štátnej moci, je potrebné doplniť poslancov na zaniknute mandaty. Doplnňovacie voľby podľa dosiaľ platných zákonov su však organizačne i ekonomicky náročné. Pri značnom počte zaniknutých mandátov by rozhodne neboli optimálnym, ani racionálnym riešením v čase, kedy už je politická dohoda, že postupne v I. a II. polroku tohto roku sa majú uskutočniť všeobecne voľby. Preto, ako sa tu už hovorilo, Federálne zhromaždenie ustavným zákonom stanovilo, že zákonodarné zbory doplnia samy, voľbou, počty svojich poslancov, čiže vlastne kooptovaním. Tento princíp sme dnes uplatnili. Pritom určilo, že návrhy na nových poslancov predkladajú politické strany a spoločenské organizácie spoločne s Občianskym fórom v Českej socialistickej republike a Verejnou spoločnosťou proti násiliu v Slovenskej socialistickej republike. Teraz je treba podobne upraviť aj postup pri doplňovaní národných výborov. Pre Slovensko uprava na tomto poli patrí do kompetencie Slovenskej národnej rady. Je potrebné uskutočniť ju ustavným zákonom, ktorý bude špeciálnym zákonom, určeným len na tento prípad, len na tento krátkodobý účel a odchyli sa od inak všeobecne platného princípu našej ústavy, že poslancov zastupiteľských zborov volia priamo občania.

Prijatím tohto návrhu ustavného zákona sa umožní do určitej miery upraviť v národných výboroch zastupenie zvlášť nových politických síl. Pritom sa majú prejavíť aj dôsledky novej situácie po zrušení ustanovenia o vedúcej úlohe KSČ, z ktorej sa v minulosti odvodzovala štruktúra všetkých zastupiteľských zborov.

Vládny návrh ustavného zákona Slovenskej národnej rady o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov prerokovali Ustavnoprávny výbor SNR a Výbor SNR pre národné výbory a národnosti na svojich schôdzach 11. januára t.r. Na základe výsledkov rokovania týchto výborov ako spoločná spravodajca, z ich poverenia odporúčam, aby

Slovenská národná rada vládny návrh ústavného zákona Slovenskej národnej rady o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov schválila s úpravami článku 1., ako sú uvedené v spoločnej správe, predloženej na dnešné rokovanie ako tlač 177a.

Poznamenávam, že vo Výbore Slovenskej národnej rady pre národné výbory a narodnosti prevládala názor, že každý národný výbor by mal mať možnosť sam rozhodnúť, či bude hlasovať verejne alebo tajne. Pre zjednotenie stanovisk s Ústavnoprávnym výborom Slovenskej národnej rady a na základe predpokladu, že verejná forma hlasovania možno vyplýva z dohody politických síl pri okružnom stole, Výbor SNR pre národné výbory a narodnosti mi uložil predložiť návrh v tomto smere, podľa rozhodnutia Predsedníctva SNR, ktoré vyjadruje spoločná správa, čiže tlač 177a

Ďakujem za pozornosť.

Podpredhoda J. Majer:

Ďakujem spoločnému spravodajcovi výborov Slovenskej národnej rady poslancovi Volkovi za prednesenie spravodajskej správy.

Otváram rozpravu o š t v r t o m bode programu. Do rozpravy sa prihlásila poslankyňa Kulinova. Prosím, aby sa ujala slova. Pripraví sa poslanec Ivan Čarnogurský.

Poslankyňa D. Kulinova:

Vážena Slovenska národná rada,
vážene poslankyne,
vážení poslanci,

na dnešnom zasadnutí bolo zvolených 19 nových poslancov Slovenskej národnej rady. Považujem za potrebné vyjadriť sa k tomu. Osobne nemám nič proti zvoleným kandidátom,

naopak, viacerých z nich si vysoko vážim, blahoželám im. Osobitne by som chcela zablahoželať žene, Ing. Šabovej, ktorá bola zvolená do funkcie a zaväzujem sa, že jej, pokiaľ to bude možné, budeme pomáhať v jej poslanskej funkcii. Napriek tomu som sa zdržala hlasovania pri všetkých poslancoch. Chcem vysvetliť svoje stanovisko.

Plne si uvedomujem dosah zmien a z nich vyplývajúcu nevyhnutnosť rekonštrukcie zákonodarných orgánov. Viem, že táto rekonštrukcia má dočasnú platnosť, do slobodných volieb. V predchádzajúcich dňoch som sa zúčastnila viacerých stretnutí so ženami, i s ich predstaviteľkami. V diskusiách s nimi, i s mojimi voličmi, som sa utvrdila v názore, že uvedenú formu dopĺňovania poslancov nemožno považovať za demokratickú, i keď možno v súčasnosti za potrebnú. Ako poslankyňu Slovenskej národnej rady ma trápí, že ústavný zákon Federálneho zhromaždenia z decembra 1989 odňal - dúfajme že iba pre tento prípad - národným radám možnosť schváliť si vlastnú právnu úpravu volieb poslancov Slovenskej národnej rady.

Ako predstaviteľka Slovenského zväzu žien nemôžem súhlasiť ani s tým, že tento zákon zbavil spoločenské organizácie možnosti navrhovať kandidátov za poslancov. Možno aj tým sa stalo, že z 22 poslancov Federálneho zhromaždenia nebola zvolená ani jedna žena, pritom v Slovenskej národnej rade z 19 poslancov, kde sa vzdali tri ženy, bola zvolená iba jedna žena. Nie som feministka, ale myslím si, že zastúpenie žien v zákonodarných zastupiteľských orgánoch i v riadiacich štruktúrach by nemalo byť opomínané. Vitam preto skutočnosť, že návrh zákona o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov, i keď je tiež určitým obmedzením demokracie, umožňuje aspoň spoločenským organizáciám spolu s politickými stranami a Verejnouťou proti násliu navrhovať poslancov.

Vyslovujem zároveň požiadavku, aby pripravované návrhy volebných zákonov, ktoré majú pripraviť cestu k slobod-

ným voľbám, boli predložené na verejnú diskusiu, čo bude plne v súlade s vyhláseniami a požiadavkami na skutočnú demokraciu.

Vážení hostia,

vážení poslanci,

nová spoločenská atmosféra motivuje ženy k zodpovednejšiemu prístupu k úlohám, vyplývajúcim z ich materskeho poslania a rovnako aj zo spoločenského postavenia ako pracovníčok a občanok. Oceňujem, že v novoročnom vystúpení pána prezidenta, i predsedu Federálneho zhromaždenia, ako aj v programových vyhláseniach federálnej i národnej vlády, sa venovala pozornosť problematike sociálneho postavenia rodín a žien. Vidíme v tom aj určitý výsledok doterajšieho úsilia našej ženskej organizácie, i žien, poslankyň všetkých stupňov zákonodarných a zastupiteľských zborov. Z radov našich žien, a osobitne matiek, však čoraz silnejšie zaznievajú obavy o sociálne istoty. Na viaceré problémy som upozornila na predchádzajúcej schôdzi. Pred dnešným zasadnutím, som sa obrátila otvoreným listom na pána predsedu vlády SSR, v ktorom sú sformulované nielen požiadavky, ale tiež ochota prispieť k riešeniu nahromadených problémov. Nie okázale oslavy, ako tomu bolo doteraz, ale prijatie konkrétnych krokov vlády, ako federálnej, tak národnej, v prospech života a práce žien a rodín, by naše ženy považovali za najlepšie ocenenie svojho prínosu spoločnosti k Medzinárodnému dňu žien.

Škoda, že pán prezident nie je prítomný, že by som mu mohla aj osobne zablahoželať, ale verím, že mu bude tlmočené i moje blahoželanie a požiadavka, prosba, s ktorou sa obraciam na neho v mene žien, ktorou ho chcem požiadať o stretnutie so zástupkyňami našej organizácie z celého Slovenska. Veríme, že prijme nielen naše blahoželania, ale tiež podporí prijatie konkrétnych opatrení v prospech rodín, matiek a žien.

Záverom mi dovoľte, v záujme zracionalizovania rokovania Slovenskej národnej rady odporučiť, aby otázky poslancov boli ustne alebo písomne predložené príslušným členom vlády hodinu pred rokováním. Ušetríme si tým drahocenný čas.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslankyni Kulinovej za vystúpenie i za aktívny prístup k otázkam a jej návrh. Prosím poslanca Čarnogurského, aby vystúpil a súčasne žiadam, aby sa pripravil člen Predsedníctva Slovenskej národnej rady poslanec Bruncko.

Poslanec I. Čarnogurský:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

považujem za potrebné informovať poslancov, ale zároveň aj verejnosť, že nastupujúce spoločenské a politické sily do Slovenskej národnej rady, aj do ďalších zastupiteľských orgánov nemali a nemajú v úmysle, aby zmena v zákonodarných aj výkonných orgánoch prebiehala nedemokraticky. Na zasadaní okrúhleho stola na pôde Národného frontu SSR ešte dňa 21. decembra minulého roku sme navrhovali, aby voľby do Slovenskej národnej rady aj do ostatných orgánov prebiehali demokraticky ako doplnňovacie voľby, s kandidátmi za všetky novonastupujúce politické sily, aj za existujúce politické strany.

Pokiaľ som informovaný, v mene účastníkov tohoto okrúhleho stola, t.j. všetkých doterajších strán v SSR, aj novovznikajúcich síl, bol odoslaný ďalekopis Predsedníctvu federálnej vlády, aby doplnňovacie voľby do Slovenskej národnej rady a ďalších stupňov prebehli demokraticky.

Kuriozna situácia nastane pri uplatnení navrhovaného zákona, ktorý práve prerokujeme a ktorý budeme o chvíľu odhlasovávať, pretože vo veľkom počte menších miest a hlavne obcí nie je Verejnosť proti násiliu a z existujúcich, ani nových strán nie sú tam žiadne, bola tam iba KSČ. V zmysle predloženého návrhu za odstúpených poslancov - členov KSČ je prakticky poverený predložil návrh nových kandidátov predseda Národného frontu, čo je predseda organizácie KSČ.

Demokratická obnova ešte neprebehla do dôsledkov vo všetkých mestách a hlavne dedinách a s touto skutočnosťou je nutné aj dnes počítať. Domnievam sa, že v súčasnosti nie je možné prijať žiadnu takú formuláciu, ktorá by zaručila úplnú demokraciu, pre absenciu nových základných organizácií ďalších strán vo všetkých obciach. Za tejto situácie apelujem v prvom rade na funkcionárov KSČ, aby uplatnili v praxi slová, ktoré tak často počúvame, o snahu a zmysle urobiť všetky stupne riadenia riadením porozumenia a riadením spolupráce a aby takto postupovali aj v danej situácii po prijatí práve predloženého návrhu zákona. Na druhej strane treba apelovať na verejnosť, aby podobne ako dokázala presadiť odstránenie článku 4 Ústavy, ustrážila si aj návrhy kandidátov z ľudí nekompromitovaných a progresívnych.

Myslím si, že tým je zároveň možné odpovedať aj na článok v dnešnej Smene, ktorý sa dovoľáva demokratického postupu pri dopĺňovaní členov národných výborov, ktorý však v podstate zase nie je v stave toto riešiť demokratickou cestou. Domnievam sa, že je to aj naša odpoveď poslancov Slovenskej národnej rady.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Čarnogurskému. Prosím poslanca Bruncku, člena Predsedníctva SNR, aby sa ujal slova.

Poslanec J. Bruncko:

Vážena Slovenska narodna rada,

vážene poslankyne,

vážení poslanci,

ja ako osoba som nebol prístupny, ani priateľom toho, ako sme dopĺňali Federálne zhromaždenie a ako sme dnes doplnili sami seba. Napriek tomu - povedal som si - situácia je taká ako je, vzniklo by pomerne veľa problémov, aj z hladiska - ako nám bolo povedané - finančného. Som si ve domy, že poslanec zákonodarného zboru zastupuje pomerne veľký počet obyvateľov a že teda by to vyvolávalo určité problémy. V tomto okamihu sme sa však dostali k narodným výborom. A osobne som presvedčený, že tu je situácia iná.

Poslanec aspoň základného stupňa národného výboru - zastupuje pomerne úzky okruh svojich spoluobčanov. Konkretné v mojom prípade, nakoľko som aj poslancom mestského národného výboru, je to v podstate jeden dom. Neverím tomu, že by nám robilo až také neprekonateľné problémy, ak poslanec stratil dôveru, aby ho tieto občania odvolali a aby si spoločne seba zvolili svojho. Ak dnes a odznelo to tu už viackrát, na každej strane hovoríme o demokracii, myslím, že aspoň medzi našimi spoluobčanmi na tom základnom stupni by sme si v podstate mali vyskúšať to, čo chceme robiť v budúcom období, vyskúšať si tu demokraciu, dať možnosť ľuďom sa vyjadriť. Vychádzam z toho, že tak, ako je poukazované na nás, na členov strany, že už mnohí z nás nezastupujú svojich voličov, mám možnosť sa vo svojom okolí presvedčiť, že nie vždy a nie všade aj zastupcovia VPN reprezentujú všetkých svojich spoluobčanov. Čiže aby sme sa od jedného totalitného systému dostali k druhému. Z týchto - a jedine z týchto dôvodov - osobne s predloženým návrhom nesuhlasím a budem hlasovať proti.

Ďakujem za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Brunckovi a keďže bol posledným z prihlásených do rozpravy pýtam sa, či chce ešte niekto k tomuto bodu vystúpiť? Ešte vystúpi poslanec Vosček.

Poslanec J. Vosček:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,

mám len formulačné upresnenie návrhu ústavného zákona SNR v článku 1. Poslednu vetu by som navrhoval upresniť takto: "Návrhy na nových poslancov predkladajú politické strany" - a teraz by išlo to upresnenie: ... "spoločenské hnutia a spoločenské organizácie." Myslím si, že taká právna norma, akou je ustavný zákon, by mala znieť presne. Potrebu tohto upresnenia odôvodňujem tým, že na mnohých miestach, tak ako tu už bolo povedané, jestvuje len jedna politická strana, ďalšie sa ešte snáň nestačili konštituovať a nie je tam ani hnutie VPN, zatiaľ čo iné spoločenské hnutia tam už sú. Teda som toho názoru, že by mali právo navrhovať poslancov do národných výborov.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Vosčekovi. O faktickú poznámku sa do rozpravy prihlásil prvý podpredseda vlády SSR pán Mar-kuš.

Prvý podpredseda vlády SSR

J. Markuš:

Vážená Slovenská národná rada,

Ďakujem za to, že môžem vysloviť túto krátku faktickú poznámku. Tyka sa vystúpenia člena Predsedníctva SNR poslanca Bruncka. S jeho príspevkom by bolo možné súhlasiť, pokiaľ ide o miestne národné výbory. Pokiaľ ide o krajské a okresné národné výbory, myslím si, že fakticky pravdu nemá, pretože by si to vyžadovalo robiť volebnú kampaň, ktorá by si vyžiadala nielen financie, ale aj čas, vysoko kvalifikovaných ľudí. A išlo by o volebnú kampaň na niekoľko mesiacov, pretože mandát týchto poslancov končí najneskôr koncom tohoto roku.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem prvému podpredsedovi vlády panovi Markušovi. Do rozpravy sa ešte hlási poslanec Marko.

Poslanec M. Marko:

Vážené predsedníctvo,
vážení poslanci,

chcem upozorniť na nezrovnalosti, ktorá vyplýva z tohto nášho zákona a zo správy, ktorá je zo včerajšieho rokovania o zložení zastupiteľských zborov. V našom zákone sa nehovorí, kedy nadobudne platnosť, ale z uznesenia rokovania politických síl vyplýva, že sa odporúča tieto zmeny robiť až po prijatí zákona Federálneho zhromaždenia. Politickým silám v okresoch a obciach sa odporúča, aby potrebné zmeny v národných výboroch uskutočnili až po prijatí

ti ústavného zákona o odvolávaní poslancov atď. Je to dnes uverejnené ako záver zo včerajšieho zasadania zástupcov politických síl. Kladiem to aj ako otázku, ale ak nebude zodpovedaná, vznikne nezrovnalosť medzi našim zákonom a týmto vyhlásením.

Chcem k tomu pridať ešte dve poznámky. Prvá sa týka toho, že tento zákon je ústavným. Budem zaň hlasovať, lebo už pri rokovani o "trojjedínom" ustavnom zákone sme zafixovali zásadu, že ústavné zákony, ktoré sa týkajú SSR, resp. SNR ako jediného zákonodarného orgánu, budú prerokovávané aj v SNR. My sme veľmi disciplinovane prijali zásady, ktoré za nás prijalo Federálne zhromaždenie. Faktom však je, že to vytvára precedens, že Federálne zhromaždenie prijíma zákony, ku ktorým sme sa my ani nevyjadrovali. Čiže dnešný zákon vítam preto, že sa aspoň vyjadrujeme k tomu, čo potom prijme Federálne zhromaždenie. Tento princíp by sme mali zachovávať teraz, keď každé tri týždne máme nejaký ústavný zákon. Suverenita tohto štátu, resp. tejto republiky a tejto SNR by sme sa mali dožadovať pri najmenšom tým spôsobom, ako to robilo Predsedníctvo SNR, že prijímalo predbežné zásady, ktoré sme dodatočne schvaľovali. Česká národná rada sa napríklad pred prerokúvaním federálneho zákona narychlo zišla a vyslovila sa k nemu. Vyslovíme sa kladne, ale ide mi o princíp, aby sme pri týchto zákonoch neupúšťali od ingerencie tohto orgánu.

Druhá otázka. Povieť vám úprimne, že v mandátovom a imunitnom výbore sme návrhy nových poslancov prijali veľmi jednoznačne. Nielen preto, že to bola dohoda politických síl, ale aj preto, že mnohí z nás - osobne som uvítal, že mnohí z týchto nových členov SNR po dlhšej dobe strádaní a utrpenia sa dostali znovu do politického orgánu. Aj našim zavinením tak neskoro.

Ostáva však celý rad problémov, ktoré by sme si mali vyjasniť. O niektorých stranách sme nepočuli, že boli pri-

jaté do Narodneho frontu. Národný front alebo tá inštitúcia, ktorá nové strany konštituuje, by mala niekde - a najmä národnej rade - oficiálne povedať, aká je to strana, či má 70 alebo 700 členov. Sam neviem, koľko má členov Sociálna demokracia, a dokonca neviem ani jej presný názov. V názve strany kresľansko demokraticka sa niekde uvádza strana, niekde hnutie, niekde sú strany konštituované na úrovni regionalnej, ako napríklad Trend tretieho tisícročia. Dokonca na nás sa obrátili niektoré strany, ktoré tu dnes nemajú nijakého zástupcu a v najbližšom období ho budú chcieť mať. Dnes tu nie je zástupca Narodneho frontu - ako tu zvykol sedávať - ale nech nám da takúto súvahu, ktoré sú tie nové strany, či sú zaregistrované, na akej báze sú registrované, či na báze zhromaždenia alebo na báze podpisov. To nie je len volanie po istom právnom poriadku, to je volanie v súvislosti s týmto zákonom, aby nebola zbytočná licitácia a zbytočné reklamovanie, či, ktoré by naozaj v niektorých významných organoch mali mať svojich zástupcov.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Markovi. Hlasi sa ešte niekto z poslancov alebo z členov Predsedníctva SNR?

Hlasi sa člen Predsedníctva SNR, priateľ Švihorík a potom poslanec Stryko.

Poslanec J. Švihorík:

Vážaná Slovenská národná rada,

dnes sme hlasovaním prijali medzi seba nových poslancov, ktorými by sa malo viac zdemokratizovať a viac rozšíriť zastupenie všetkých vrstiev občanov nášho slovenského národa. Prítom všetci to chápeme, ale mnohí sa tu tvá-

rime akosi rozpačito. Nevieť prečo. Mnohí chceme hlasovať za, mnohí vyhlasujeme že chceme hlasovať proti, ale akosi odrazu chceme hlasovať proti, i keď doteraz sme všetci vždy hlasovali jednomyseľne, jednohlasne, všetci jednoznačne za, a pritom o demokracii vieme, že v minulosti to bolo nahnute, pochybné.

Náš najvyšší orgán, Predsedníctvo SNR, tvorilo z 22 členov 20 komunistov a len dvaja nekomunisti, jeden člen Strany slobody a jeden člen Demokratickej strany, vtedajšej Strany slovenskej obrody. Takže nebolo by správne v terajšej situácii obrodného procesu, keď máme všetci napnúť sily a ísť jedným smerom, aby sme sa teraz nejako trícili, aby sme nejakým spôsobom začali medzi sebou bojovať a začali spochybňovať jednotlivých zástupcov z jednotlivých organizácií. Vieme, že v minulosti - prešlo to tlačou v minulých dňoch - jednoznačne sa hovorilo o tom, že je potrebné doplniť všetky orgány a urobiť demokratické zastúpenie, aby celý náš národ mal svojich zástupcov, či sú to veriaci, či neveriaci, rôzne vrstvy, rôzne názory obyvateľstva. A prijali sme to i v Predsedníctve SNR s pochopením, prijalo sa to i v rámci iniciatív, či už Verejnosti proti násiliu, alebo rôznych občianskych iniciatív, i terajších zástupcov novovzniknutých strán. Dáva sa teda orgánu širšie a plnšie zastúpenie obyvateľstva. Vieme, že doteraz to tak nebolo.

Netvárame sa rozpačito, napnime sily, vykročíme jedným smerom, buďme priatelia, aby to nebolo tak ako v minulosti, keď človek povedal niečo iné, ako bolo oficiálne nammerované, tak sa mnohí tvárili akoby "do vrabcov strelil". Mnohí sa báli so mnou aj poštáť, podať mi ruku, alebo mi zatlieskať, keď som tu v minulosti žiadal o prešetrenie toho zákroku proti veriacim. Urobme do budúca zo svojich poslancov zástupcov, či to budú tí, alebo iní, ktorí budú predstavovať myslenie, silu a názory svojich voličov, svojho národa, svojho ľudu, ktorý tu zastupujú.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Švihorikovi. Prosim poslanca Stryka, aby sa ujal slova.

Poslanec M. Stryko:

Vážena Slovenska narodna rada,

nemam pripravený príspevok. Situácia na Východnom Slovensku je taká, že krajský národný výbor fakticky nepracuje, alebo pracuje veľmi zle, pretože nemá ani predsedu, ani podpredsedu. Podobná situácia je v meste, na Mestskom národnom výbore v Košiciach, kde nerabie najsilnejšieho primátora pre výstavbu atď. Verejnosť proti násiliu, politické strany Národného frontu, aj mimo národného frontu, v spolupráci s aparátom národných výborov podporujú tento vládny návrh na kooptáciu poslancov. Zdôrazňujem, národné výbory Košíc aj Východoslovenský KNV, aj aparát sú za kooptáciu.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Strykovi. Bol posledným z poslancov v rozprave. Ma ešte niekto záujem vystúpiť k tomuto bodu? Ak nie, prosím ministra vnútra a životného prostredia pána Mečiara, aby zaujal stanovisko k diskusii.

Minister vnútra a životného
prostredia SSR V. Mečiar:

Vážene poslankyne a poslanci,

bolo by jednoduche a lacné povedať, že ministrom nie som ani 24 hodín a preto sa nemôžem k tomu vyjadriť. Návrh som predniesol, teda zodpovednosť za jeho obsah preberám.

Pokiaľ ide o vaše pripomienky, sledujú v podstate niekoľko okruhov otázok. Prečo ustavný zákon? Podľa čl. 147 Ústavy ČSSR sa predpokladalo, že budú existovať aj ustavy republik. Pretože sa tak nestalo, existuje v tomto článku dodatok, ktorý hovorí, že môžu existovať aj ustavné predpisy, prijímané Slovenskou národnou radou. Na základe toho sa predklada návrh ustavného zákona.

Pokiaľ reagujete na článok, ktorý vyšiel v Sprave a v podstate sa pokúša nejakým právny spôsobom rozanalyzovať článok 2 ustavy ČSSR a považovať celý postup za neustavný, tento článok nebral do úvahy, že existuje i článok 142 ustavy, ktorý takúto možnosť upravuje. Predtým, než bol návrh predložený, prešiel konzultáciami v radoch odborníkov - právnikov. V ustave existujú právne medzery, je možný rôznych výklad, ale niet sporu o tom, že tento návrh je v súlade s ustavou a je ustavným zákonom.

Pokiaľ ide o účelnosť tohoto zákona, ktorá bola tiež predmetom vašich pripomienok, treba povedať, že na úroveň a cieľoch sa dohodli za okrúhlym stolom tak ako ste hovorili. Pôvodný návrh bol, že sa poslanci do národných výborov budú voliť podľa obvodov verejným hlasovaním. Po prerokovaní v ČSR a ČSSR vo federálnych orgánoch bol tento návrh pozmenený s tým, že voľby nie sú vhodným spôsobom riešenia v takom rozsahu a v takom chápaní z dôvodov, ktoré ďalej uvediem.

Pokiaľ ste mali obavy, či náhodou v menších dedinách v dôsledku toho, že tam existovala komunistická strana, nebude to prejavom toho, že nechceme politickú pluralitu, nie je to pravda. Predložený návrh hovorí aj o spoločenských organizáciách, a pokiaľ mám prehľad, v každej, i v tej najmenej dedine, boli aspoň požiarnici, aspoň zväz žien, zväzaci, takže existuje možnosť viacerých názorov; len je treba dať príležitosť, aby svoje názory a stanoviska mohli predniesť.

Ďalej pokračíť ide o navrhovanie zmien z hľadiska miestnych narodných výborov, chcem upozorniť, že máme krajské aj okresné národné výbory a čo je najdôležitejšie v tejto oblasti, že vyslovovanie nespokojnosti k rôznym poslancom sa nedoje naraz. Je to neustála postupnosť, keď vystupujú nové a nové skutočnosti, takže v podstate priebeh volieb by sme dostali do situácie, že všetky politické strany v období, keď sa treba sústrediť na ine úlohy, by sa sústredili na faktický boj o moc, ktorý by sa preťahoval na niekoľkokotýždňové obdobie, v podstate až do obdobia bezprostredne pred voľbami. Preto bolo treba tieto skutočnosti zohľadniť.

Pokiaľ bola otázka, ktoré strany dnes existujú, konzultovali sme to na ministerstve vnútra v dopoludňajších hodinách. Dovolím si povedať, že poznám všetky strany, ktoré sú registrované na tomto ministerstve, nechcem uverejniť v tlačí, tak aby ste mali vý, i ďalšie obťažania bezprostrednú možnosť kontroly a vedeli ako je ktorá strana legalizovaná. Chcem upozorniť, že Verejnosť proti násiliu je riadne registrovanou organizáciou.

Pokiaľ ide o situáciu na národných výboroch, je na Slovensku veľmi zložitá. V podstate sa dostávame do situácie, keď udalosti neriadime, ale ony riadia nás. To nie je len otázka Východoslovenského kraja, to je i Západoslovenský kraj, i Národný výbor hlavného mesta Bratislavy. Opatrenia prijímame a budú prijímané tak, aby štátna správa plnila úlohy, pre ktoré bola zriadená, aby bola zachovaná funkčnosť týchto orgánov. Dúfam, že zhrátko budem môcť podať priaznivú správu o tom, že situácia je zvládnutá. Dnes je viac ako zložitá.

Ďakujem

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem za stanovisko pánovi ministrovi Mečiarovi. O slovo k tomuto bodu sa prihlásil aj podpredseda SNR poslanec Kazimír Nagy. Dávam mu slovo.

Podpredseda K. Nagy:

Vážená Slovenská národná rada,

zostala tu ešte nezodpovedaná jedna otázka, a sice otázka poslanca Miloša Marku, ktorý sa odvolal na dnešnú dennú tlač, v ktorej je informácia o záveroch zo včerajšieho zasadnutia rozhodujúcich politických síl v ČSSR vo Waldsteinskom paláci za okrúhlym stolom. Je pravda, čo tu hovoril. Dovoľujem si odcitovať pasáž, ktorá sa dotýka tohto predmetného návrhu: "So všeobecným súhlasom prijali odporúčanie politickým silám v krajoch, okresoch a obciach, aby potrebné zmeny v národných výboroch jednotlivých stupňov uskutočnili až po prijatí ústavného zákona o odvolaní a voľbe poslancov Federálnym zhromaždením." - toľko cítiť.

Chcel by som k tomu dodať, že ak prijmemo dnešný návrh ústavného zákona, nezaviažeme nikoho v národných výboroch, že budú musieť do obdobia, kým sa tento nový ústavný zákon prijme, vykonať potrebné zmeny. My to len umožníme tam, kde to bude potrebné, tam, kde to dnešný vývoj situácie vyžaduje - ako o tom hovoril pán poslanec Strýko - aby sa urýchlene uskutočnilo doplnenie poslancov a tým sa umožnilo, aby nastúpili aj noví funkcionári do funkcií. Zdôrazňujem, že to nie je v rozpore s tým, čo sa odporúča v záveroch rokovania za okrúhlym stolom a nie je to žiadna záväzná povinnosť národných výborov, ale bude to možnosť vykonať tieto zmeny.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem za stanovisko podpredsedovi SNR poslancovi Nagyovi. Pretože sa už do rozpravy nikto nehlásí a stanoviská sme počuli, dávam o návrhu hlasovať.

Kto súhlasí s vládnyim návrhom ústavného zákona SNR v znení, ako ho odporučil spoločný spravodajca poslanec Viliam Volko, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/6 poslancov hlasovalo proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/15 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Zisťujem, že Slovenská národná rada schválila vládny návrh ústavného zákona SNR o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov.

Dovoľte mi, vážené poslankyne, vážení poslanci, aby som predložil návrh. Pretože sme k tlačí 132 - Vyhlásenie SNR k príprave Ústavy SSR a novej Ústavy ČSSR dostali pozmeňujúce návrhy odporúčam, aby sme odsúhlasili návrhovú komisiu k tomuto bodu. Keďže je to návrh Predsedníctva SNR, odporúčam, aby v nej boli zastúpení členovia predsedníctva poslanci J. Gajdošik, A. Rybníkárova, K. Lukáč, K. Kucharovic a V. Lehotská. Kto súhlasí s návrhom, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Nikto./

Prosím aby sa táto komisia zišla po prerokovaní platného bodu programu a spracovala nové znenie, zvolila si predsedu, ktorý po prestávke prednesie nové znenie tohoto vyhlásenia.

P l a t y m bodom programu je

Vládny návrh zákona SNR, ktorým sa mení zákon Slovenskej národnej rady č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied.

Nové znenie návrhu ste dostali ako tlač 178 a spoločnú správu vyhovorov SNR ako tlač 178a

Prosím prvého podpredsedu vlády SSR pána Jozefa Markuša, aby za vládu SSR návrh odôvodnil.

Prvý podpredseda vlády SSR J. Markuš:

Vážena Slovenska národná rada,

vážene poslankyne,

vážení poslanci,

milí hostia,

z poverenia vlády SSR predkladám vládny návrh zákona SNR, ktorým sa mení zákon SNR č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied.

Slovenska akadémia vied je najvyššou národnou vedeckou ustanoviteľnou na Slovensku a je reprezentantom slovenskej vedy v ČSSR a samozrejme i vo svete. Vzájomne blízky je vzťah Slovenskej akadémie vied k vláde SSR. V základných vedeckých otázkach je SAV hlavným poradcom vlády a jej orgánov. Za svoju činnosť akadémia zodpovedá vláde SSR a podáva jej o tom aj správy.

Dnes predložený vládný návrh zákona SNR prináša podstatne zmeny § 13 doterajšieho zákona, ktorý upravuje konštituovanie stáleho ústredného riadiaceho orgánu Slovenskej akadémie vied, a to jej predsedníctva.

Nové demokraticke premeny mohlo by sa povedať už aj potery v našej spoločnosti všeobecne a v našej vede zvlášť, si vyžadujú, aby sa členov Predsedníctva SAV mohli byť okrem členov akadémie ustanovení aj iní uznávaní vedeckí pracovníci. Dôvod je jednoduchý. Preto, že mnohí uznávaní vedeckí pracovníci z rôznych dôvodov nemohli byť členmi akadémie. Tým sa istým spôsobom, aby aj oni, ako aj členovia akadémie, sa mohli zúčastňovať na riadení SAV priamo v ústrednom riadiacom orgáne akadémie.

Prerokovaná novela zákona o Slovenskej akadémii vied súčasne ruší voľbu členov Predsedníctva SAV valnou zhromaždením členov akadémie a urožňuje túto voľbu uskutočniť novokonštitutívnym orgánom, ktorým je Rada vedcov akadémie, zložená z volených zástupcov všetkých pracovísk akadémie. Táto Rada vedcov volí všetkých členov predsedníctva akadémie, to znamená vrátane predsedu, podpredsedov, ako aj vedeckého sekretára akadémie. To urožňuje vyjadrovať si k zvoleniu členov predsedníctva akadémie ovla priamo okruhu vedeckých pracovníkov, ako tomu bolo doteraz.

Spomenuté riešenie má byť platné len na určitý čas, a to do obdobia, kým nadobudne účinnosť nový zákon o vede, ktorý bude právnym základom aj pre vytvorenie všetkých riadiacich orgánov SAV novým spôsobom. Želáme si, aby k tomu došlo v relatívne krátkom čase a preto je aj v novele zákona SNR o SAV určené, že funkčné obdobie predsedu akadémie a predsedníctva akadémie skončí najneskôr 31. decembra 1992 a dodávam, že to je skutočne krajný prípadný termín, keby sa vec nejako pretiahla. Rátame s kratším termínom.

Nazdávam sa, že predložený vládny návrh zákona SNR, ktorým sa mení citovaný zákon SNR o Slovenskej akadémii vied, sa stane príspevkom k demokratickému procesu v akadémii a prispôji k tvorbe nového ústredného riadiaceho orgánu akadémie, ktorým bude jej nové predsedníctvo ustanovené čo najskôr na základe práve prerokovanej novely zákona SNR. To "čo najskôr" je dosť dôležité, pretože takisto ako všade inde v našej spoločnosti, v našej ekonomike, aj v Slovenskej akadémii vied stojíme pred mnohými neodkladnými úlohami, ktoré treba riešiť rýchle a bez toho, aby ich mal kto riešiť aj z pozície predsedníctva akadémie, samozrejme tieto veci stoja.

Z týchto dôvodov odporúčame, aby Slovenská národná rada vyslovila s predloženým návrhom zákona súhlas.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem prvému podpredsedovi vlády pánovi Markušovi za odôvodnenie návrhu zákona.

Spoločným spravodajcom výborov SNR je poslanec Emil Kucharovic. Prosím, aby predniesol spravodajskú správu.

Poslanec E. Kucharovic:

Vážená Slovenská národná rada,
vážené poslankyne,
vážení poslanci,
vážení hostia,

v súlade s údalosťami, ktoré vedú k demokratizácii nášho života, nemôže sa toto dianie nedotknúť aj Slovenskej akadémie vied, riadenia vedeckého života v tejto organizácii a vedy na Slovensku vôbec.

Vypracovanie návrhu novely zákona o Slovenskej akadémii vied rešpektuje i požiadavku Akademického fóra, aby bolo možné čiastočne vytvoril podmienky na prechod riadenia SAV na samosprávny charakter ako základ utvárania nových podmienok pre rozvoj základného výskumu, čiastočne preto, že až prijatím nového zákona o Slovenskej akadémii vied dôjde k završeniu predpokladov nových podmienok.

Slovenská akadémia vied patrí medzi tie rezorty, u ktorých nebola dotiahnutá federalizácia ani tak, aby zodpovedala ústave. Asymetrický model riadenia vedeckých pracovísk v ČSR a SSR, nejasnosti v organizácii vedeckých spoločností, vedeckých kolégií a spôsob rozpočtovania prostriedkov mali za následok, že sa v roku 1989 začal pripravovať nový zákon, v rámci ktorého sa navrhuje uzákoniť Českú akadémiu vied, existujúcu Slovenskú akadémiu vied a vrcholný zastrešujúci orgán - Československú akadémiu vied. Tento by mal byť formou učenej vedeckej spoločnosti, reprezentantom československej vedy. Udalosti minulého roku dali týmto snahám akceleračný impulz. Preto bolo potrebné v čo najkratšom čase prijať novelizáciu existujúceho zákona, vytvoril možnosti, aby napríklad Predsedníctvo SAV mohlo byť zložené aj z uznávaných a bezúhonných vedeckých pracovníkov a nie výlučne len z členov akadémie. Tým sa umožní výkonným vedeckým pracovníkom zúčastňovať sa na riadení akadémie. Návrh novely umožní voliť členov predsedníctva delegátmi z jednotlivých pracovísk SAV.

Navrhovaná novela zákona je len dočasná a čiastková. Nové postavenie a usporiadanie SAV, ako aj jej riadenie bude vyjadrené v novom zákone. Prechodné obdobie, na ktoré sa novelizácia vzťahuje, sa ukončí federalizáciou akadémie a vedy. Budu tiež vytvorené podmienky na odchod tým, ktorí sa necítili byť členmi SAV. Členovia budú požiadaní, aby predložili doklady o svojej vedeckej činnosti a o ohlase tejto činnosti. Ide nám o to, aby v akadémii boli tí vedci, ktorí majú odborný a morálny kredit byť členmi Slovenskej akadémie vied.

Predložený vladný návrh zákona prerokovali Ustavnoprávny výbor SNR a Výbor SNR pre láň a rozpočet na svojich schôdzach 11. januára 1990 vyslovili s ním súhlas. Odporúčajú Slovenskej národnej rade tento vladný návrh za kúna schváliť s upravami, ktoré obsiahnute v spoločnej sprave oboch výborov SNR - 117 NR č. 128a Ide o legislatívno-technické upravy.

Ako spoločný spravodajca vyhovuje SNR k tomuto vladnému návrhu zákona odporúčam Slovenskej národnej rade, aby ho schválila

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Emilovi Kucharovicovi, členovi Predsedníctva SNR za prednesenie spravodajskej spravy

Otvárať rozpravu o p i a t o m bode programu.

Hlas sa niekto do rozpravy?

Pretože sa do rozpravy nikto nehlasí, ďakujem o návrhu hlasovať. Kto súhlasí s vladným návrhom zákona SNR v znení spoločnej spravy výborov SNR, ako ju predniesol spoločný spravodajca poslanec Emil Kucharovic, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Jeden poslanec sa zdržal hlasovania /

Zisťujem, že Slovenská národná rada schválila vladný návrh zákona SNR, ktorým sa mení zákon Slovenskej národnej rady č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied

Teraz vyhlasujem 20-minútovú prestávku. Pokračovať budeme o 17.00 hodine.

/Po prestávke./

Podpredseda J. Majer:

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

pokračujeme v rokovaní Slovenskej národnej rady. Vzhľadom na to, že komisia, ktorú sme ustanovili na spracovanie nového znenia vyhlásenia SNR, ešte neskončila svoju prácu navrhujem, aby sme pokračovali prerokovaním siedneho bodu programu.

Vzhľadom na to, že večer sa máme všetci zúčastniť na divadelnom predstavení, prosím aby sme rokovali racionálne.

Súhlasíte s návrhom, aby sme pokračovali prerokovaním siedneho bodu programu?

/Poslanci vyjadrili súhlas./

Prosím ministra spravodlivosti SSR pána Ladislava Košťu, aby nás informoval o riešení problémov v ústavoch nápravnej výchovy v Slovenskej socialistickej republike.

Minister spravodlivosti SSR L. Košta:

Vážené predsedníctvo,

vážená Slovenska národná rada,

keby som vás chcel detailne informovať o situácii, aka vznikla na prelome stareho a nového roka, zaplnilo by to rozsahom asi tri celovečerné filmy s veľmi závažnou kriminálnou zápletkou. Takže sa budem snažiť byť veľmi stručný.

Predmetom môjho vystúpenia je podať vám situačnú správu o pomeroch v ústavoch nápravnej výchovy v SSR. Zbor nápravnej výchovy v SSR prešiel od 19. decembra minulého roku mimoriadne náročným obdobím, ktoré nemá obdobu v jeho 20-ročnej histórii. Celospoločenský obrodny proces neobišiel ani väzenské zariadenia. Po prvom vystúpení odsúdených v Nápravno-výchovnom ústave Želiezovce, možno aj vďaka vynútenému televíznemu odvysielaniu reportáže z tohto ústavu, nasledovali ďalšie s takou dynamikou a razanciou, že nebolo možné im racionálne čeliť. Tieto štrajky a hladovky prebehli prakticky vo všetkých nápravno-výchovných ústavoch, vrátane českých krajín.

Odsúdení kladli rôzne požiadavky, smerujúce k urýchleniu humanizácie výkonu trestu odňatia slobody, ktorú napriek mnohým opatreniam odsúdení stále považovali za nepostačujúcu. Ďalej bolo žiadané výraznejšie zlepšenie materiálneho a finančného zabezpečenia odsúdených počas výkonu trestu. Išlo hlavne o zvýšenie stravného limitu, skvalitnenie zdravotníckeho zabezpečenia, zlepšenie vystrojovania odsúdených a prehodnotenie doterajšieho rozúčtovania miezd odsúdených. Osobitnou kapitolou bola požiadavka na všeobecnú amnestiu všetkých odsúdených. Boli vyslovené požiadavky primerané, ale aj nereálne, keď napríklad v Leopoldove sa žiadalo amnestovať až dve tretiny trestu každému odsúdenému. V rozhovoroch s odsúdenými sme upozorňovali, že otázka amnestie je vo výlučnej právomoci prezidenta republiky.

Postupne nastal klud vo všetkých nápravno-výchovných ústavoch, bolo to však napäté očakávanie vyhlásenia amnestie. Jej vyhlásenie bolo prijaté priaznivo, až na odsúdených v Nápravno-výchovnom ústave Leopoldov. Tu nastala nová vlna napätia, iniciátormi ktorého boli hlavne odsúdení recidivisti. Situácia kulminovala v dňoch 5. a 6. januára, kedy sa musel zaviesť zákonný stav až hromadným zásahom

prislúšnikov Zboru napravnéj výchovy, ktorý bol zvladnutý bez použitia násilia, nebolo zaznamenané žiadne násilie ani zo strany odsúdených v tomto kritickom období.

Dali sme jednoznačne najavo všetkým odsúdeným, že ak by pokračovali v neprimeraných prejavoch svojej nespokojnosti, budeme to považovať za vzburu so všetkými trestoprávnymi následkami. Vzápätí sme ich vyzvali, aby sa dobrovoľne prihlásili k presunu, k eskorte, k rozptýlu do ďalších iných napravnovo-výchovných zariadení na území Slovenska, aby Leopoldov bol zvladnuteľný. Poznávam, že nikde na svete v tejto skupine odsúdených, ktorí si odpýkajú tresty za ťažké trestné činy a zločiny, sa nepoužívajú také objekty, ako je náš objekt v Leopoldove, kde je na jednom mieste koncentrovaných vyše 7000 odsúdených. Aj toto opatrenie nám pomohlo zabezpečiť, že napriek kritickému stavu aj tu nastal klud.

Priebeh amnestie v ostatných napravnovo-výchovných zariadeniach bol veľmi pokojný, organizovaný a nikde nedošlo k žiadnym komplikáciám. Dobro boli pripravené aj ľudské sennaty, ktoré od rána do večera, vlastne aj cez noc pripravovali jednotlivé spisy, aby sa zachovali všetky zákonné podmienky na prepustenie, vrátane lekárskej prehládky vybavovania amnestovaných financiami a pod.

Pre vašu informáciu uvádzam, že výsledkom amnestie bolo prepustenie 7 402 odsúdených a 36 obvinených, spolu na Slovensku 7 769 osôb z pôvodných 11 838 odsúdených a obvinených. Nakoľko sa vo verejnosti aj pričinenia takýchto objavujú rôzne správy o prípadoch, kde amnestovaní sa dopúšťajú trestných činov, rád by som uviedol, že ku včerajšiemu dňu bolo spáchaných 27 trestných činov a 37 vytržností. Boli by sme radi, keby sme nemuseli už viacerých registrovať ani jeden takýto prípad. V relácii k veľkému počtu amnestovaných je to veľmi číslu - i keď nepríjemné, ale prijateľné. Musím uviesť, že aj v minulosti pri čias-

točných amnestiách, alebo keď vazni opúšťali ústavy, boli zistené podobné prejavy, no táto oblasť bola vždy predmetom tabu, málo sa o nej hovorilo, málo o nej verejnosť vedela a navyše už v čase prípravy očakávanej amnestie si verejnosť nespravne myslela, že budú prepúšťaní aj ťažkí zločinci, ktorí spáchali najťažšie trestné činy. K tomu samozrejme nedošlo.

Po amnestii boli urýchlene vykonané potrebné opatrenia, aby sa život v nápravno-výchovných ústavoch dostal do normalných kolajní, aby odsúdení mohli opäť nastúpiť do práce a postupne sa odstraňujú spôsobene škody na vnútornom zariadení. Robia sa inventúry výstrojných súčastí, aby sa mohli stanoviť výšky strát a škôd. Postupne sa normalizuje aj situácia medzi príslušníkmi Zboru nápravnej výchovy. Tito boli psychicky a fyzicky vyčerpaní po dlhodobom trvaní značného napätia, vyhlásených strejkoch a nadvokách, ktoré mohli prerásť aj do vážnejších problémov.

Norád to uvádzam, ale chcem vas ubezpečiť, že nebyť týchto foriem spôsobu riešenia tejto mimoriadne napätej krízovej situácie, ktorá nema obdoby za 40 rokov nášho spoločenského vývoja, mohli tieto nepokoje prerásť do nesmierne závažných nepokojov, ktoré by sa dostali aj von, za mury nápravno-výchovných ústavov, kde aj za pomoci ľahkej techniky, zbraní a pod. by nastala situácia, v porovnaní s ktorou niektoré minulé prejavy boli len "malou idylkou". Preto sa rad aj z tohoto miesta poďakujem poslancom Ústavno-právneho výboru SNR, Slovenskej národnej rade ako celku, príslušníkom vojenskej prokuratúry, generalnej prokuratúry a osobitne aj občianskemu hnutiu Verejnosť proti násiliu, ktorí v súčinnosti so mnou a ja s nimi sa snažili každý deň, každú hodinu, vo dne v noci, riešiť otázky ciešiť po kojnou cestou, aby sme predišli tomu najhoršiemu.

Príslušníci po amnestii majú obavy o svoje sociálno-právne istoty. Aj to je prirodzené. Z tohoto dôvodu boli

vykonane mnohe aktivity s prislušníkmi. Stretavam sa s nimi, v najbližších dňoch mám stretnutie so všetkými náčelníkmi v Kovačovej, kde tieto otázky budeme analyzovať. Rovnako budeme analyzovať príčiny nepokojov na strane odsúdených a príčiny situácie, ktorá vznikla v samotnom zbore, ktorý je ozbrojenou zložkou ministerstva spravodlivosti.

Ďalšie opatrenia sa pripravujú. Riadiace orgány pripravujú analýzu vzniknutej situácie, prijali sa mnohé opatrenia a ďalšie sa pripravujú spolu s rôznymi rezortami. Urobili sa kroky na rýchlu reorganizáciu pracovnej výpomoci národnému hospodárstvu.

Správa Zboru napravnéj výchovy spolu s ministerstvom spravodlivosti urýchlene dokončí všetky potrebné legislatívne úpravy. Je nespierne dôležité, aby sme urýchlene vytvorili dobrý zákon o výkone väzby a zákon o treste odňatia slobody. Pripravi sa kontrola poslancami SNR a prípadne s ďalšími orgánmi sa bude Správa Zboru napravnéj výchovy usilovať o zužitkovanie všetkých námetov pre ďalšie zdokonalenie organizácie výkonu väzby a trestu odňatia slobody.

Vážena Slovenská národná rada,

to, čo sme zažili, je mementom. Samozrejme ide o represívnu oblasť našej spoločenskej činnosti. Treba otvorene povedať, že minulé obdobia zanechali tvrdú a neprijemnú počiat aj v tejto oblasti spoločenského života. Napokon, keď si uvedomíme, že Slovensko má takmer celosvetový rekord uväznených vo väzniciach vo vzťahu k počtu obyvateľov, za normálnych okolností by som mohol povedať, že asi jedna tretina odsúdených, ktorí si odpykávajú trest, v inej výspelejšej krajine by si odpykavala trest formou podmienených trestov, teda na slobode. Tvrdosť dopadu Trestného zákonníka, tvrdosť sadzieb za jednotlivé trestné činy, ktoré takmer nepatrne odlišovali postih za vraždu

trebárs od postihu za hospodársku trestnú činnosť, nehovoriac o tzv. politickej trestnej činnosti, rozhodne je zlou vizitkou obdobia, ktoré máme za sebou a ani len v spomienkach sa nechceme ocitnúť v tých dňoch, ktoré nás rozdelili - verejnosť, massmédiá, Zbor napravnej výchovy, odsuđených, celú spoločnosť.

Som presvedčený, že dôsledným upevňovaním základov právneho štátu, dôslednou premenou, demokratizáciou súdnictva a prokuratúry vytvoríme pre celú spoločnosť právne a sociálne istoty, aby sa nič podobného neopakovalo.

Ďakujem vám za pozornosť.

/Potlesk./

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem ministrovi spravodlivosti SSR pánovi Košťovi za informáciu. Predsedníctvo SNR 29. decembra minulého roku schválilo Komisiu na posúdenie situácie v nápravno-výchovných ústavoch v SSR a na zabezpečenie zvýšenia občianskej kontroly nad výkonom trestu odňatia slobody, zloženú z poslancov SNR s tým, že podľa potreby bude rozšírená o zástupcov Ministerstva spravodlivosti SSR, kvalifikovanej verejnosti, občianskej iniciatívy Verejnosť proti násiliu a Červeného kríža. Komisiu vedie podpredseda SNR Kazimír Nagy. Prosím, aby nás stručne informoval o jej zameraní a doterajšej činnosti.

Podpredseda K. Nagy:

Vážená Slovenská národná rada,

dovoľte mi, aby som vás v nadväznosti na vystúpenie pána ministra Košťa informoval o činnosti Komisie Predsedníctva SNR na posúdenie situácie v nápravno-výchovných ústavoch na Slovensku a na zabezpečenie zvýšenia občian-

skej kontroly nad výkonom trestu odňatia slobody. Kvôli presnosti chcem uviesť, že komisiu tvoria poslanci SNR, zástupcovia občianskej iniciatívy Verejnosc proti násiliu, Červeného kríža a odborní pracovníci Kancelárie SNR. Podľa potreby budú prizývaní aj zástupcovia ministerstva spravodlivosti, ako aj zástupcovia ďalších inštitúcií.

Na prvom zasadaní komisie, ktoré sa uskutočnilo 4. januára, bol po vecnej a konštruktívnej diskusii dohodnutý hlavný smer jej činnosti. Komisia si na základe podnetu zástupcov občianskej iniciatívy VPN dala do vienka nielen riešenie problémov, ktoré vznikli v nápravno-výchovných ustavoch v závere uplynulého roka a ktoré v rozličných formách pretrvávajú aj doteraz, ale bude sa snažiť predovšetkým o dôkladné prenkúmanie príčin ich vzniku, a to aj v kontexte na problémy našej spoločnosti s tým, aby nápravno-výchovné ustavy nielen fungovali tak, ako je to ustanovené zákonom, ale aby sa zmenila samotná podstata výkonu trestu odňatia slobody a predovšetkým jeho vplyv na odsúdeného.

Komisia nealternuje vykonávanie občianskej kontroly nad výkonom trestu odňatia slobody, ktorú zákon zveril orgánom SNR a ktorú na základe ustanovenia § 41 ods. 3 zákona SNR o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady zastrešuje Ústavnoprávny výbor SNR. Pochopiteľne, chce využiť závery z občianskej kontroly výkonu trestu odňatia slobody, ktorú uskutočnili naši poslanci v predchádzajúcom období.

Už pri týchto kontrolných akciách sa konštatovali určité nepriaznivé vplyvy a pretrvávajúce nedostatky v oblasti výkonu trestu odňatia slobody. Vo svojich opatreniach naši poslanci uplatňovali viaceré návrhy za účelom vyššej humanizácie výkonu trestu odňatia slobody. Žiaľ, ako ukazujú i terajšie skúsenosti, k radikálnejšej náprave doteraz nedošlo. Bolo konštatované, že pri zabezpečovaní výko-

nu trestu odňatia slobody naďalej pretrvávajú niektoré závažné problémy, na ktoré poukázali už výsledky občianskej kontroly z roku 1984. Ide najmä o preplnenosť niektorých ústavov napravného vychovu a s tým súvisiace nedostatky v prehlbovaní diferenciácie odsudovaných, nedostatočnú komplexnosť uplatňovania všetkých zložiek napravno-vychovnej činnosti, problémy nedovolených stykov odsudovaných, ako aj nepĺnenie úloh v oblasti postpenitenciárnej starostlivosti. Určité zlepšenia v tomto smere sa uskutočňovali veľmi zdĺhavo, a že sa dalo urobiť oveľa viac a bez prieťahov, presvedčili sme sa všetci v uplynulých dňoch, i keď treba povedať, že iba rozsiahla amnestia pomohla nakoniec riešiť preplnenosť napravno vychovných ústavov.

Chcem podčiarknuť, že konkrétny prístup vlády i samotného ministerstva spravodlivosti k riešeniu tak pretrvávajúcich problémov, ako aj požiadaviek odsudovaných i príslušníkov ZNV v uplynulých dňoch je účinným vkladom pre urychlenie doterajšieho zdĺhavého postupu pri prijímaní konkrétnych krokov. Chcem však upozorniť, že vládou prerokované opatrenia treba dotiahnuť do konkrétnej realizácie.

Je tiež jasné, že situáciu, ktorá vznikla, nemožno riešiť len tým, že sa budeme zaoberať len problémami na pravno vychovných ústavov ako takých. Ide o to, aby verejnosť, ale aj hospodárske a spoločenské orgány nebrali problém delikvencie alebo kriminality, a potom aj naprawy pachateľa protispoločenského konania len okrajovo. Treba si uvedomiť, že u nás doteraz chýbal celý systém preventívnych činností, že spravidla sa veci riešia až vtedy, keď sa už niečo stane. Chýba tiež dobre fungujúci systém postpenitenciárnej starostlivosti, čiže pripravenosť na opätovné začleňovanie týchto ľudí do života spoločnosti. Takže ak by sme takto diagnostikovali celú situáciu ako celkovo spoločenskú, potom komisia sa bude orientovať nie len na problémy, ktoré momentálne v napravno-vychovných ústavoch prežívajú, ale na oveľa širšie spoločensko-politické súvislosti.

Občianska kontrola výkonu trestu odňatia slobody sa po dohode so zástupcami VPN uskutoční vo vytypovaných nápravno-výchovných ústavoch. Bude zameraná na tieto štyri okruhy problémov:

po prvé, pôjde o zistenie príčin a priebehu väzenských nepokojov v nápravno-výchovných ústavoch na Slovensku,

po druhé, oboznámenie sa so systémom nápravno-výchovnej činnosti,

po tretie, oboznámenie sa so systémom zdravotnej starostlivosti a

po štvrté, oboznámenie sa s pracovným postavením a podmienkami odsúdených.

Kontrolu budú vykonávať dve skupiny. Prvá skupina, v ktorej budú zástupcovia občianskej iniciatívy VPN, poslanec, odborný pracovník Kancelárie SNR, uskutoční kontrolu so zameraním na prvé dva okruhy problémov. Druhá skupina, v ktorej bude tiež zástupca VPN, ale aj Červeného kríža, poslanec SNR a odborný pracovník Kancelárie SNR, prípadne zástupca ďalších inštitúcií, uskutoční kontrolu so zameraním na tretí a štvrtý okruh problémov. Počítame tiež s prizvaním zástupcov Medzinárodného Červeného kríža. Samozrejme, pri kontrolách počítame aj s účasťou zástupcov ministerstva spravodlivosti.

Jednotlivé kontroly sa uskutočnia do 14. februára. Obe dve skupiny potom pripravia a predložia príslušnú správu, ktorá by mala byť predmetom rokovania vlády a výborov SNR a pokiaľ bude potrebné i Predsedníctva SNR. Očakávame, že táto bude obsahovať celý rad opatrení na zlepšenie a že takto i náš zákonodarný orgán bezprostredne prispieje k riešeniu tohto spoločenského, ale aj politického zvlášť citlivého problému.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem podpredsedovi SNR Kazimirovi Nagyovi za informáciu. Máte otázky alebo pripomienky k prerokúvanej problematike?

/Pripomienky neboli./

Odporúčam, aby sme informáciu ministra spravodlivosti SSR vzali na vedomie s tým, že utvorená komisia Slovenskej národnej rady situáciu v naprávno-výchovných ustavoch posúdi a podľa Slovenskej národnej rady správu s návrhom opatrení. Súhlasíte s takýmto zaverom? Kto súhlasí, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Je niekto proti?

/Nikto./

Zdžžal sa niekto hlasovania?

/Nikto./

Prv než pristúpime k ôsmemu bodu rokovania, chcel by som sa ospravedlniť všetkým pracovníkom československého rozhlasu, pretože som teraz dostal informáciu, že vôbec nechceli štrajkovať. Informácia, ktorá sa mi sem dostala, bola mylna. Takisto sa chcem poďakovať kameramanovi československej televízie, že nás takto vytrvalo sníma ťažkou prenosnou kamerou.

/Potlesk./

Pristúpime k ôsmemu bodu nášho rokovania. Pred začiatkom dnešnej schôdze vám bola rozdaná predbežná informácia o činnosti komisie, vytvorenej Predsedníctvom SNR na posúdenie pôsobenia Slovenskej národnej rady a jej orgánov v rokoch 1968-1970.

Ma niekto z poslancov otázky alebo pripomienky k informácii?

/Pripomienky neboli./

Dávam hlasovať o návrhu na uznesenie, ako je uvedené v materiáli. Kto je za to, aby sme predbežnú informáciu takto prijali?

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Nikto./

D e v i a t y m bodom programu je
Návrh Predsedníctva Ústredného výboru Národného frontu
SSR na voľbu sudcov z povolenia súdov SSR.

Návrh ste dostali ako tlač 130.

Ma niekto z poslancov pripomienky k návrhu?

/Neboli./

Dávam hlasovať. Kto súhlasí s tým, aby sme zvolili do funkcie sudcov z povolenia navrhovaných troch kandidátov, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Nikto./

Zisťujem, že Slovenska národná rada návrh Predsedníctva Ústredného výboru Národného frontu SSR schválila.

Pristúpime k prerokovaniu

Návrhu Predsedníctva Ústredného výboru Národného frontu SSR na odvolanie JUDr. Jana Benčuru z funkcie sudcu /povolania a predsedu Najvyššieho súdu SSR a na voľbu Prof. JUDr. Karola Planka, CSc., za predsedu Najvyššieho súdu SSR

Návrh ste dostali ako tlač 131.

Ma niekto otázky alebo pripomienky k návrhom?

/Neboli./

Hlasoval budeme osobitne

Kto je za odvolanie JUDr. Jana Benčuru / funkcie sudcu / predsedu Najvyššieho súdu SSR, nech zdvihne ruku'

/Hlasovanie./

Dikujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/6 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Zisťujem, že Slovenska národná rada odvolala JUDr. Jana Benčuru z funkcie.

. Hlasí sa pan minister Košťa, davam mu slovo

Minister spravodlivosti SSR J. Košťa:

Mala pripomienka, pokiaľ ide o odvolanie pana Benčuru. Slovenska národná rada, aj ja ako minister spravodli-

vosti, sme dostali list od Dr. Benčuru, v ktorom nás žiada o uvoľnenie z dôvodov dôchodkového veku s tým, že sa v tomto období necíti fyzicky a psychicky spôsobilý na túto funkciu. Bol by som rád, keby to poslanci vzali na vedomie.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem panovi ministrovi Košlovi za vysvetlenie. Ďalej dávam hlasovať o návrhu na voľbu Prof. JUDr. Karola Planka, CSc. za sudcu z povolania a za predsedu Najvyššieho súdu SSR.

Kto je za predložený návrh, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Jeden poslanec sa zdržal hlasovania./

Konštatujem, že Slovenská národná rada zvolila Prof. JUDr. Karola Planka, CSc. za sudcu z povolania a za predsedu Najvyššieho súdu SSR.

Prosím Dr. Planka, aby zaujal miesto v predsedníctve. Dovoľte mi v mene vás všetkých zaželať mu úspešné vykonávanie funkcie.

/Potlesk./

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

vrátame sa k prerokovaniu šiesteho bodu programu. Prosím predsedníčku návrhovej komisie, članku Predsedníc-

tva SNR pani Lehotskú, aby nás informovala, ako upravili Vyhlásenie Slovenskej národnej rady k ústave.

Poslankyňa V. Lehotská:

Vážená Slovenská národná rada,

komisia sa zišla a zohľadnila návrhy poslancov Mináča, Strýka a Vosčeka, ktoré sme dostali na úpravu textu vyhlásenia v nasledovnom znení.

Bola pripomienka, aby sa v prvej vete vsunulo slovo "jediná", teda Slovenská národná rada ako jediná štátoprávna predstaviteľka - komisia to nezohľadnila, pretože ústavný zákon o tomto nehovorí a je celkom prirodzene, že SNR je štátoprávna predstaviteľka suverenity slovenského národa.

V štvrtom riadku vyhlásenia vynechávame slová "a bude budovať", koniec vety teda znie:"buduje nový právny poriadok."

Ďalej sme zohľadnili pripomienku k druhej vete, ktorá po úprave znie: "Jeho základom sa stane nová Ústava Slovenskej socialistickej republiky a Ústava Československej socialistickej republiky, ktoré zakotvujú pluralitnú demokraciu a záruky občianskych práv, slobôd a povinností občanov SSR."

Zohľadnila sa pripomienka v druhom odseku štvrtom riadku, ktorý bude znieť "politického, hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho života." Ďalej pokračuje znenie: "Osobitný dôraz položí na realizáciu práva na sebaurčenie slovenského národa v rámci Slovenskej socialistickej republiky a v rámci Československej socialistickej republiky na základe dobrovoľného spojenia s českým národom v československej federácii. Ústava SSR zakotví široké práva národností, žijúcich v SSR. Ide tiež o vytvorenie vhodných podmienok pre fungovanie právneho štátu na demokratickom základe."

V ďalšej vete sa namiesto slov "by mala" nahrádzuje slovo "má", teda veta znie: "Ústava SSR má vyjadrovať".... a v tejto vete v treťom riadku odzvu sa slovo "silný" nahradí slovom "skutočný", teda"pre skutočný federatívny štát"...

Na druhej strane v šiestom riadku veta znie: "Tieto deformácie neraz predstavovali staré tendencie unitarizmu a centralizmu".

V predposlednom riadku druhého odseku sa mení slovosled, teda znenie je: ..."a pritom národne a sociálne spravodlivý štát"...

V poslednom odseku v druhom riadku sa odporúča vynechať slovo "odborný", teda znenie je: ..."súčasne ustanovi Komisiu"...

To je záver uplatnenia pripomienok v komisii.

Podpredseda J. Majer:

Počuli ste doplnky, ktoré nám predniesla predsedníčka komisie pani poslankyňa Lehotská. Pýtam sa, či ma niekto z poslancov ešte ďalšie pripomienky k návrhu vyhlásenia?

Hlasí sa poslanec Dubniček.

Poslanec J. Dubniček:

Vážený pan predseda júci,
vážení poslanci, poslankyne,
vážená vláda SSR,

dnešným dňom sa mi dostalo tej cti zasadať ako kandidát Demokratickej strany medzi vás, na pôdu slovenského parlamentu. Túto česť - v týchto mimoriadne náročných chvíľach, jednak pre špecifickú politickú i hospodársku situáciu v štáte - si nesmierne vážim a súčasne ma zaväzuje oddať sa celý zabezpečovaniu vývoja, ktorý smeruje k naplneniu právneho štátu, politického pluralizmu a demokracie.

Dovoľte, aby som vám všetkým poďakoval, i tým, ktorí ma schvaľovali, mojej strane, Verejnosti proti násiliu i ostatným politickým zložkám SSR, za prejavení dôvery.

Pokiaľ ide o tak závažný zákon, základnú právnu normu každého štátu, dovoľte, aby som povedal niekoľko pripomienok.

Osobne považujem za správnu pôvodnú formuláciu Vyhlásenia SNR k príprave Ústavy SSR a novej Ústavy ČSSR, najmä v odseku 2, druhá veta. Citujem: "Osobitný dôraz položí na realizáciu práva na sebaurčenie slovenského národa až do odtrhnutia, jeho rovnoprávne postavenie s národom českým a vytvorenie vhodných podmienok pre fungovanie právneho štátu na demokratickom základe. Taktiež zakotví široké práva národnosti žijúcich v Slovenskej socialistickej republike."

Priechod súhlasím s týmto pôvodným znením, dovoľm si vysvetliť príkladom. Ani manželstvo, ktoré je stvorené na základe určitých špecifických okolností, z nevyhnutnosti, nedaj Boh z donútenia, nemá stopercentnú garanciu, že bude manželstvom správnym a plnohodnotným. My s hratským českým národom žijeme v spoločnom manželstve vyše 71 rokov, ak odmyslíme určité obdobia, ktoré priviedli k roztrhnutiu republiky vtedajšími tvrdými, nekompromisnými politickými problémami v Európe. Osobne si myslím, že takýto zväzok postavený na absolútnom práve sebaurčovania pre obidva národy, je skutočne tou najvhodnejšou právnou normou.

Z tohoto dôvodu si myslím, že sú všetky predpoklady, a to my, poslanci dvoch národných parlamentov, i federálneho parlamentu, budeme musieť ostro strážiť, aby takýto demokratický zákon tieto záruky dával a zaručoval i v budúcich desaťročiach. Tým viac, že všetci si naprosto jednoznačne želáme, a sme rozhodnutí toto želanie aj naplniť, aby sme pod spoločnou strechou československého štátu

dvoch suverénnych národných republík vytvorili dobrý vstup pod spoločnú strechu európskych štátov a národov.

Ďakujem za pozornosť.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Dubníčkovi. Beriem to tak, že je to protinávrh toho, čo predniesla pani poslankyňa Lehotská.

Poslanec J. Dubníček:

Áno, je to protinávrh, s ostatnými doplnkami súhlasím.

Podpredseda J. Majer:

Chce sa ešte niekto vyjadriť? Hlásí sa poslanec Strýko.

Poslanec M. Strýko:

Vážena Slovenská národná rada,

zda sa mi, že použitý výraz o "odtrhnutí" je nelogický. Pýtam sa, prečo sa zdôrazňuje a formuluje práve právo na odtrhnutie a nie napríklad právo na pripojenie inam. Právo na sebaurčenie je dostatočný všeobsiahly výraz, prídavok o odtrhnutí či pričlenení je duplexný pojem, preto je nelogický.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Strýkovi. Hlásí sa ešte poslanec Švihorík, člen Predsedníctva SNR.

Poslanec J. Švihorik:

V podstate by som podporil návrh poslanca Dubníčka, ale chcel by som zdôrazniť, že na strane 134 preambuly terajšej platnej ustavy je slovo "až do oddelenia", takže by sme toto tvrde slovo "do odtrhnutia" nahradili slovom "do oddelenia", tak ako je to v terajšej platnej ustave. To je môj návrh.

Podpredseda J. Majer:

Dakujem poslancovi Švihorikovi. Pytam sa poslanca Dubníčka, či súhlasí s návrhom poslanca Švihorika, pretože o protinavrhu treba dať hlasovať.

Poslanec J. Dubníček:

Svoj návrh zdôvodňujem aj tým, že v nedavnych dňoch, keď ešte pan minister Dientbier nebol ministrom zahraničných vecí ČSSR, ale len predsedom Občianskeho fóra, veľmi významným mužom demokratickeho hnutia v Československu, použil - a všetky oznamovacie prostriedky - ten istý výraz. Myslím si, že to nie je len názor určitej časti slovenského obyvateľstva, ale aj českého obyvateľstva. Trvam na svojom pôvodnom návrhu.

Podpredseda J. Majer:

Davam hlasovať. Kto je za návrh na zmenu, ktoru predniesol poslanec Dubníček, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Kto je za pozmeňovací návrh?

/8 poslancov hlasovalo za návrh./

Kto je proti?

/Väčšina poslancov hlasovala proti pozmeňovaciemu návrhu./

Teraz dávam hlasovať o návrhu, ktorý predniesla predsedníčka návrhovej komisie.

Kto je za tento návrh?

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/7 poslancov hlasovalo proti./

Kto sa zdržal hlasovania?

/9 poslancov sa zdržalo hlasovania./

Konštatujem, že Slovenská národná rada schválila vyhlásenie k príprave nových ústav tak, ako ho predniesla poslankyňa Lehotská.

Hudeme pokračovať v rokovaní jedenástym bodom nášho programu, ktorým je

Návrh na zaradenie novozvolených poslancov SNR do výborov SNR a na voľbu predsedu Ústavnoprávneho výboru SNR a predsedu Výboru SNR pre životné prostredie.

Prosím poverenú poslankyňu SNR pani Ďuricovú, aby za skupinu poslancov návrh predniesla.

Poslankyňa E. Ďuricová:

Vážená Slovenská národná rada,

skupina poslancov SNR v zložení Matúš Benyó, Elena Ďuricová, Jozef Ďurica, Júlia Koláriková, Rudolf Švec,

Klára Tkáčová a Ján Zemko navrhuje, aby poslanci zvolení na 20. schôdzi Slovenskej národnej rady 12. januára 1990 boli zaradení do výborov SNR takto:

poslanec Svožo Bombík do Výboru SNR pre kultúru a výchovu a zároveň do Mandátového a imunitného výboru SNR,

poslanec Peter Briestenský do Výboru SNR pre pôdohospodárstvo a výživu,

poslanec Peter Hrnák do Ustavnoprávneho výboru SNR,

poslanec Ivan Čarnogurský do Výboru SNR pre priemysel a stavebníctvo a zároveň do Mandátového a imunitného výboru SNR,

poslanec Jozef Dubníček do Výboru SNR pre plán a rozpočet,

poslanec Ján Jančík do Výboru SNR pre národné výbory a národnosť,

poslanec Martin Krajčovič do Výboru SNR pre kultúru a výchovu,

poslanec Vladimír Krivý do Výboru SNR pre národné výbory a národnosť,

poslanec Ivan Laučík do Výboru SNR pre pôdohospodárstvo a výživu,

poslanec Ivan Lupták do Výboru SNR pre životné prostredie,

poslanec Dalibor Maňár do Výboru SNR pre životné prostredie,

poslanec Miroslav Maxon do Výboru SNR pre pôdohospodárstvo a výživu,

poslanec Ignác Richter do Výboru SNR pre plán a rozpočet,

poslanec Marcel Strýko do Výboru SNR pre obchod, služby a dopravu,

poslankyňa Edita Šabová do Výboru SNR pre plán a rozpočet,

poslanec Milan Šimečka do Výboru SNR pre národné výbory a národnosti,

poslanec Ján Uhr do Výboru SNR pre plán a rozpočet,

poslanec Ján Vonček do Ústavnoprávneho výboru SNR,

poslanec Gábor Zászlós do Výboru SNR pre životné prostredie a do Ústavnoprávneho výboru SNR.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslankyni Ďuricovej za prednesenie návrhu.

Má niekto z poslancov otázky, pripomienky, alebo iný návrh?

Hlásí sa poslanec Laučík.

Poslanec I. Laučík:

Pracujem v strednej lesníckej škole, ale vyučujem slovenský jazyk a pôsobím v slovenskej poezii. Prosil by som vás, aby som sa dostal tam, kam patrí.

Ďakujem.

Podpredseda J. Majer:

Myslím že môžeme súhlasiť s tým, aby poslanec Laučík bol zaradený do Výboru SNR pre kultúru a výchovu. Súhlasíte s tým?

/Väčšina poslancov vyjadrila súhlas./

Ďakujem, takže sa mení zaradenie poslanca Laučíka z pôvodného zaradenia do Výboru SNR pre kultúru a výchovu. Sú ešte ďalšie pripomienky?

/Pripomienky neboli./

Odporúčam, aby sme o návrhu na zaradenie novozvolených poslancov do výborov hlasovali an blok. Voľba predsedov výborov SNR sa v zmysle ustanovenia § 27 zákona SNR o rokovacom poriadku Slovenskej národnej rady koná tajným hlasovaním.

Súhlasíte s takýmto postupom, alebo má niekto iný návrh?

/Iný návrh nebol./

Dávam hlasovať. Kto je za predložený návrh na začatie novozvolených poslancov SNR do výborov SNR, ako ho navrhuje skupina poslancov, s príslušnou zmenou, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Nikto./

Konštatujem, že Slovenská národná rada zaradila novozvolených poslancov SNR do výborov Slovenskej národnej rady.

Teraz pristúpime k voľbe predsedov výborov Slovenskej národnej rady. Prosím, aby boli rozdané hlasovacie listky, ktoré môžete upraviť vo vyznačených priestoroch, nachádzajúcich sa vzadu za predsedníctvom. V záujme plynulosti

voľby prosím, aby ste za predsedníctvo vchádzali po mojej ľavej strane.

Ešte predtým sa hlási poslankyňa Ďuricová. Dávam jej slovo.

Poslankyňa E. Ďuricová:

Treba ešte povedať, že skupina poslancov SNR navrhuje za predsedu Ústavnoprávneho výboru SNR poslanca Petra Brňáka a za predsedu Výboru SNR pre životné prostredie poslanca Dalibora Maňara.

Podpredseda J. Majer:

Tieto mená sú na volebných lístkoch. Ak niekto s kandidátom nesúhlasí, môže navrhnúť iného, pôvodné meno však musí škrtnúť. Ešte sa hlási poslanec Brňák.

Poslanec P. Brňák:

Vážene predsedníctvo,

vážená Slovenská národná rada,

Skôr než pristúpim k voľbe, okrem iného aj predsedu ústavnoprávneho výboru SNR, z určitých principiálnych dôvodov som povinný oboznámiť vás s objektívnymi skutočnosťami, ktoré svedčia skôr v môj neprospech. Myslim, že je to správne. Ide o to, že mám elévsky poslancský vek a skúsenosti a že mojim profesným zameraním je výkon sudcovskej funkcie, ktorá je zameraná predovšetkým na oblasť aplikácie práva. Takže v oblasti ústavnoprávneho výboru nemám nadmerné skúsenosti. Tým samozrejme nenegujem tento návrh,

ale kladiem si za povinnosť oboznámiť vás s touto skutočnosťou.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Brňákovi. Chcem k tomu povedať, že predtým zasadala komisia, oboznámila sa s návrhom a odporúča ho. S poslancom Brňákom sme predtým hovorili. Predsedor Ústavnoprávneho výboru SNR by mal byť právnik. To je môj názor. Nechcem vás však tým ovplyvňovať. Ešte sa hlási poslanec Maďar.

Poslanec D. Maďar:

Chcem upozorniť na to, že moje meno sa píše foneticky Maďar.

Podpredseda J. Majer:

Ospravedlňujem sa za chybu. Prosím, aby ste si meno na volebných lístkoch opravili. Stalo sa to tým, že v SNR máme aj poslanca Izidora Magyara.

Poslanec J. Dubníček:

V tejto konkrétnej situácii neodporúčam robiť úpravy volebného lístku, aby nevznikli zmetky a potom nesprávnosť voľby. Poslanec Maďar sa určite neurazí, ak lístok ostane v pôvodnom znení.

Podpredseda J. Majer:

Vysvetlili sme si, že volíme poslanca Dalibora Maďara, teda volebné lístky s opraveným i neopraveným prie-

zviskom budú platné. Prosím, aby ste vykonali voľbu.

/Po vykonaní voľby./

Podpredseda J. Majer:

Pýtam sa, vážené poslankyne, vážení poslanci, či ste všetci vykonali voľby.

/Voľby vykonali všetci prítomní poslanci./

Prosím overovateľov Slovenskej národnej rady, aby sa odobrali do určenej miestnosti a spočítali hlasy.

Odporúčam aby sme pokračovali v rokovaní odpoveďami ministrov na otázky poslancov. Úsine chcú odpovedať pán minister Belanský, pán minister Veselý, pán prvý podpredseda vlády SSR Lexa a pán prvý podpredseda vlády SSR Mar-kuš. Súhlasíte s takýmto postupom?

/Poslanci vyjadrili súhlas./

Poslanec Zolko nežiada ústnu odpoveď, stačí mu písomná odpoveď. Dávam slovo pánovi ministrovi Belanskému.

Minister poľnohospodarstva a výživy SSR

M. Belanský:

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

v tejto miestnosti síce otázka neodznela, ale počas celého dnešného rokovania ri nedalo tu kludne sedieť, pretože sme mali vážne podozrenie z nákazlivého ochorenia sčintiačkou a krívačkou na štátnom majetku Trnovec, hospodárstvo Horný Jatov. Až vo večerných hodinách som dostal z

Terezína odpoveď, našťastie negatívnu. Už len to by sme potrebovali v tejto situácii, ktorá je skutočne viac ako vážna! Som veľmi rád - a myslím že všetci, ktorí tu sedíme, keď vieme, že v roku 1973 bola posledná kriváčka so všetkými jej následkami.

Na otázku poslanca pána Bajcuru chcem odpovedať, že vo Veľkom Krtiši, kde je výskyt mlieka s PCB látkami, platilo to, čo tu odznelo, do 5. decembra. Odvtedy všetku produkciu mlieka v množstve cca 30 tisíc litrov odoberáme z tohoto okresu, sušime ho na dvoch sušičkách v Košiciach a v Lučenci, ktoré sú určené na sušenie mlieka pre kŕmne účely. Je to pod prísny dohľadom veterinárneho lekára, Verejnosti proti násiliu a občianskej kontroly. Žiaľ, riešime len následky, príčina naďalej zostáva, a doteraz nie je povedané jasné označenie príčin. V súvislosti s touto problematikou máme veľa dotazov, idu dokonca až tak ďaleko, že treba zlikvidovať celé stádo krav v tomto okrese. Myslím však, že to by nebolo riešenie.

Na otázky pána poslanca Andela k poklesu disciplíny aj v poľnohospodárstve, k otazkám ekonomického charakteru, a či má rezort zmapovanú situáciu, chcem odpovedať jednou vetou. Nie prvýkrát som už k tejto oblasti vystúpil vo vláde SSR aj v massmédiách. Tuto situáciu ovládame. Navyiac včera som mal poradu všetkých riaditeľov okresných poľnohospodárskych správ. Pre krátkosť času sa nebudem týmito otázkami zaoberať podrobne. Robíme všetky kroky, aby sme prakticky urýchlili dané dôvery vedeniam, pretože toto obdobie, vyznačujúce sa bilanciami, by sa malo vyznačovať väčšou istotou predovšetkým vedúcich funkcionárov a malo by sa paráť na to, že títo ľudia majú hmotnú a finančnú zodpovednosť, ktorú nerozhodne nezákonne len tak zlikvidovať.

Máme celý rad príkladov - a z Nitry zvlášť, keď prichádza k rozdeleniu agrokombinátov, aspoň k náznakom - povedal by som k chceniu rozdelenia niektorých veľkých poľ-

nohospodárskych podnikov z rôznych príčin. Tieto veci máme zmapované a robíme kroky, aby sme do maximálnej možnej miery udržali trh potravín.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem panovi ministrovi Belanskemu. Teraz prosím o odpovede pana ministra Veselého.

Minister lesného a vodného hospodárstva
a drevospracujúceho priemyslu I. Veselý:

Panovi poslancom Zelenkovi a Kolačkovskému pre krátkosť času odpoviem písomne.

Pokiaľ ide o otázku poslanca Hildebranda na nedostatok papierových sáčkov na balenie rúky a cukru môžem oznámiť, že situácia sa v dohľadnom čase zlepši. V spolupráci s ministrom výstavby a stavebníctva a zástupcami československej armády sme zabezpečili i preklopenie nedostatku pracovných síl v Slovenských celulózkach a papierňach Ružomberok, ktoré tieto sáčky vyrábajú. Od 15. januára sa zavedla tretia zmena a výroba sáčkov v zvýšenom rozsahu by sa mala prejavíť v našom obchode už koncom januára tohto roku.

Ďakujem

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem panovi ministrovi Veselému za odpovede. Teraz bude odpovedať prvý podpredseda vlády SSR V. Lexa.

Prvý podpredseda vlády SSR V. Lexa:

Vážena Slovenská národná rada,

bola na mňa priama otázka od pani poslankyne Šimekovej, ako to bude ďalej so Slovchemiou ako štátnym podnikom. Vieme, že aglomerácia Slovchemia doteraz - s tým, že sa už od nej odtrhlo zhruba okolo 7 organizácií mala 44 tisíc ľudí. Teraz sú diverzifikačné snahy zo strany Slovnaftu, Benzinolu, Chemka, ale i ďalších organizácií. Naš názor je taký, že týmto snahám vyhovieme. Tak ako sme predbežne rokovali, budeme mať záujem na tom, že pokiaľ sa tieto organizácie budú chcieť osamostatniť, dáme im na to právo. Ďalší vývoj v aglomerácii Slovchemia bude závisieť od kolektívov, rád pracujúcich, či podajú žiadosť o individuálnu právnu subjektivitu. Budeme to posudzovať, zakladom je však samofinancovanie, aby mali zdroje na svoj rozvoj. Je to veľmi dôležité, pretože niektoré organizácie v rámci š.p. Slovchemia tieto zdroje nemajú. Budeme to analyzovať individuálne. Podľa najnovšieho rozhodnutia, ktoré sme dostali a s ktorým sa aj ja v podstate stotožňujem, v tejto etape by mal o tom rozhodovať už sam zakladateľ spoločnosti s niektorými príslušnými orgánmi, aby sme posúdili ostatné náležitosti. To by bolo k prvej otázke.

Boli tu ešte otázky adresované na pána podpredsedu Ondrušu vo veci Levíc, ekologickej nedôvery k stavbe Tlac radiačné odpady evidujeme, prerokujeme s Federálnym ministerstvom palív a energetiky. Využijeme lehotu jedného mesiaca s tým, že sa pokúsime odpovedať čo najskôr.

K problému, ktorý nastolil pán poslanec Kolačkovský v otázke dopravy a potreby autobusov chcem uviesť, že je to vec krajských národných výborov, ale aj vec bilancie autobusov a ostatných náležitostí. Dáme na to tiež písomnú odpoveď. Chcel by som však povedať, že je mimoriadne zložitá situácia v zahranično-ekonomických vzťahoch s Maďarmi, kde

sme dostali do kontraktu namiesto požadovaných 500 autobusov zatiaľ iba 250 s tým, že Maďarská republika chce tvrdé protipoložky. Tento problém je otvorený a bude veľmi záležať na tom, aby sme sa v zahranično ekonomických vzťahoch s MR dohodli. Predpokladám, že to bude doriešené do konca prvého štvrťroka, i keď vieme, že MR nemá na autobusy užitočie. Musím to otvorene povedať, lebo majú vysoké aktívne saldo na Sovietsky zväz, ktorý má záujem o autobusy, ale nemá čím platiť.

Ostatne otázky, pokiaľ by na ne nezodpovedal pán prvý podpredseda Markuš, zaevidujeme a budeme na ne reagovať v rámci rokovacieho poriadku.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem prvému podpredsedovi vlády pánovi Lexovi a prosím prvého podpredsedu vlády pána Markuša, aby odpovedal na otázky.

Prvý podpredseda vlády SSR J. Markuš:

Vážena Slovenská národná rada,
milí hostia,

najprv by som zopakoval, že budeme odpovedať na všetko písomne. Mohol by som tým aj skončiť, ale predsa len budem pokračovať krátkym citátom: "Nemôže sa o nás sice hovoriť, že náruživो uctieujeme štát, ale napriek tomu sme fanatickí etatisti. Všetko čakáme iba od štátu, všetko mu ukladáme a div sa nedomáhame toho, aby nás prišiel poškrabkať súdny zriaďenec, ak nás uštipne blcha. Jednou z našich národných čŕt je silná nechuť k uraďom. Ale rovnako výraznou čŕtou našej národnej povahy je mystická dôvera, že úrady sa majú o všetko postarať a majú na to plno prostriedkov." - koniec citátu.

Aby sa nikto neurazil, nejde o Slovakov. Ide o citat zo 100 rokov živeho Karola Čapka. Ale myslím si, že ide aj o Slovakov. Vratil by som sa k problému, ktorý tu sponimal poslanec Andel, že sa dávajú požiadavky na mzdy, na zvýšenie plátov a nikoho nezaujíma, odkiaľ tie peniaze prídu. Na to je jednoduchá ekonomická odpoveď, že rozmnožoval papier, na ktorom budú vytlačené rôzne symboly ČSSR a dávať to ľuďom, môžeme. Ale vedie to jednoznačne k inflácii a to je proste nepripustné.

Takisto tu bola veľmi vážna otázka, prečo poprední ekonomovia, a zrejme sa myslelo aj na ekonomov vlády, nevystupujú k zásadným ekonomickým otázkam. Mili a vážení poslanci, aj prave preto, lebo sme boli prinútení riešiť horiace jednotlivosti, v mnohých prípadoch závažnejšie, ako tu dnes odzneli. Chcem zdôrazniť, že paradoxnosť tejto revolučnej doby je napríklad v tom, že spochybňujeme zákony, upravujeme ekonomický život. A oprávnené ich spochybňujeme, oprávnené pripravujeme nové zákony, pravidlá, ale súčasne musíme trvať na zákonnosti a na pravidlách, ktoré zrejme budú mať relatívne krátkodobú platnosť. To je objektívna paradoxnosť týchto mesiacov, v ktorých žijeme, ich objektívna zložitosť a v nich sa pohybuje. ubezpečujem všetkých vážených poslancov SNR, že to robíme zodpovedne, že pripravujeme vo veľmi krátkom čase Radu pre národnohospodársku politiku vlády SSR, ktorá bude mať svoju koncepciu, ktorá bude slovenská, nielen pokiaľ ide o meno, ale aj o obsah.

Potom tu holi ešte niektoré veci, ktoré poslanci predniesli, počínajúc poslancom Bajzucem, ako keby na vľadu. Nevieť komu to adresovali. Mohol by som na to reagovať, ale myslím že to nie je potrebné aj vzhľadom na krátkosť času.

Pokiaľ ide o osamostatňovanie podnikov, je to proces na jednej strane žiadúci, a na druhej strane treba pove-

dať, že si to treba poriadne rozmyslieť. Tak ako som hovoril pri mzdach, aj tu si musíme začať konečne kladať celkom vážne otázku, kto to zaplatí? Keď budeme my tento kolektív samostatný - tak si to budúce rusieť sami aj platiť. Čiže, kde taketo záruky su, vláda bude vyrhadzať takymto snaham v maximalne možnej miere v ustrecy. Ale nech nikto nečaka, že tu bude niekto - ako s tým mikulašským vrecom - pridelovať prostriedky.

A ešte k otázke Morhoviec. Myslia si, že požiadavky su opravnene a že v kratkom čase sa ulvoria skupiny nezávislych expertov na zistenie a prešetroenie tych troch uvedených bodov.

Dakujem za slovo.

Podpredseda J. Majer:

Dakujem prveму podpredsedovi vlády SSR pánovi Markušovi. Berieme na vedomie jeho ubezpečenie, že na každú otázku poslancov, prednesenu na tomto zasadaní, bude dana písomna odpoveď.

Poslankyňa A. Šimekova žiada skratit termín písomnej odpovede.

Prvý podpredseda vlády SSR V. Lexa:

Odpoveď dame do 10 dní, nie je problém na to reagovať. Problém je v tom, že ste ešte ako podnik nepodali žiadosť. Máme evidovanú zatiaľ iba tri žiadosti, na ktoré budeme reagovať.

Podpredseda J. Majer:

Posledným bodom nášho programu je
Sprava o činnosti Predsedníctva Slovenskej národnej
 rady z i obdobia od 19. decembra 1989 do 12 januára 1990
Spravu ste dostali ako tlač 132.

Ma niekto z poslancov otázky alebo pripomienky k
sprave?

/Pripomienky neboli./

Davam hlasovať o návrhu na uznesenie, ktoré máte v
predloženom materiáli.

/Hlasovanie./

Ďakujem

Kto je proti?

/Nikto./

Zdržal sa niekto hlasovania?

/Nikto /

Zisťujem, že Slovenská národná rada vzala so súhlasom
na vedomie spravu o činnosti Predsedníctva SNR

Prosím povereného overovateľa Slovenskej národnej ra-
dy, aby nás oboznámil s výsledkom volieb.

Poslanec V. Volko:

Na voľbu predsedu Ústavnoprávného výboru SNR a pred-
sedu Výboru SNR pre životné prostredie bolo poslancom vy-
daných 177 hlasovacích lístkov. Po sčítaní hlasov overova-
teľa zistili, že pri voľbe predsedov výborov SNR bolo
odovzdaných 121 platných hlasovacích lístkov. Z toho za
kandidata na funkciu predsedu Ústavnoprávného výboru SNR

Petra Brňaka hlasovalo 106 poslancov, proti návrhu hlasovalo 15 poslancov. Na funkciu predsedu Výboru SNR pre životne prostredie Dalibora Maďara hlasovalo 117 poslancov, proti návrhu hlasovali 4 poslanci.

Konštatujem, že poslanec Peter Brňak bol zvolený za predsedu Ustavnoprávneho výboru SNR a poslanec Dalibor Maďar bol zvolený za predsedu Výboru SNR pre životné prostredie.

Podpredseda J. Majer:

Ďakujem poslancovi Volkovi za oboznámenie s výsledkom volieb.

Zisťujem, že Slovenská národná rada zvolila Petra Brňaka za predsedu Ustavnoprávneho výboru SNR a Dalibora Maďara za predsedu Výboru SNR pre životné prostredie.

Dovoľte mi zablahoželať páňovi poslancovi Brňakovi i panovi poslancovi Maďarovi k zvoleniu do funkcie a začať im veľa úspechov v práci.

V súvislosti so zvolením predsedu Výboru SNR pre životné prostredie odporúčam, aby z tohoto výboru bola uvoľnená podpredsedníčka SNR pani Blažejová, ktorá bola poverená vedením tohto výboru. Súhlasíte s týmto návrhom, alebo je iný názor?

/Pripomienky neboli./

Davam hlasovať. Kto je za to, aby sme uvoľnili podpredsedníčku SNR Janku Blažejovú z tohoto výboru, nech zdvihne ruku!

/Hlasovanie./

Ďakujem.

Kto je proti?

/Nikto./

Kto sa zdržal hlasovania?

/Nikto./

Vážené poslankyne,

vážení poslanci,

Tým sme program dnešnej schôdze Slovenskej národnej rady vyčerpali. Ďakujem vám za aktívnu účasť a vyhlasujem 20. schôdzu Slovenskej národnej rady za skončenú.

/schôdza ukončená o 18.30 hodine/

O B S A H

	Prejav predsedu SNR R. S c h u s t e r a	str.	1
	Proceduralne otázky	str.	5
	Schválenie programu schôdze	str.	6
1	Volba poslancov SNR	str.	8
2	Slub novo zvolených poslancov SNR .	str.	17
	Prejav prezidenta JSSR V a c l a v a H a v l a	str.	18
	Predseda vlády SSR Milan Č i ě	str.	21
	Otázka poslanca P . K i s a	str.	27
3	Otázky poslancov	str.	38
	Poslanec V . B e j ě a	str.	38
	Poslankyňa A . Š i m e k o v a	str.	41
	Poslanec J. Z e m k o	str.	42
	Poslankyňa J. K o l a r i k o v a	str.	43
	Poslanec A . B a j c u r a	str.	44
	Poslanec L. M a z a n	str.	45
	Poslanec I. Z a b a k	str.	45
	Poslanec I. A n d e l	str.	46
	Poslanec O. K o l a č k o v s k y	str.	48
	Poslankyňa V. I. c h o t s k a	str.	49
	Poslanec K . H i l d e b r a n d	str.	52
	Poslanec S. K o d a j	str.	53
	Poslanec M. G a j d o š	str.	54

4. Vládny návrh ústavného zákona SNR o mimoriadnom doplnení národných výborov o nových poslancov str. 54

Minister vnútra a životného prostredia SSR

V. M e ě i a r str. 55

Spoločný spravodajca výborov SNR poslanec

V. V o l k o str. 56

R o z p r a v a

Poslankyňa D. K u l i n o v á str. 58

Poslanec J. Č a r n o g u r a k ý str. 61

Poslanec J. B r u n c k o str. 63

Poslanec J. V o n ě k str. 64

Prvý podpredseda vlády SSR J. M a r k u š .. str. 65

Poslanec M. M a r k o str. 65

Poslanec J. S v i n o r í k str. 67

Poslanec M. S t r ý k o str. 69

Minister vnútra a Životného prostredia SSR

V. M e ě i a r str. 69

Podpredseda SNR K. N a g y str. 72

Hlasovanie o vládnom návrhu ústavného zákona str. 73

5. Vládny návrh zákona SNR, ktorým sa mení zákon SNR č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied str. 74

Prvý podpredseda vlády SSR J. M a r k u š .. str. 74

Spoločný spravodajca výborov SNR poslanec

E. K u c h a r o v í c str. 76

Hlasovanie o vládnom návrhu zákona str. 78

6. Informácia o riešení problémov v ústavoch na-pravnej výchovy v SSR str. 79
- Minister spravodlivosti SSR L. K o š ť a str. 79
- Podpredseda SNR K. N a g y str. 84

7. Predbežná informácia o činnosti komisie vytvorenej Predsedníctvom SNR na posúdenie pôsobenia SNR a jej orgánov v rokoch 1968-1970 str. 88
8. Návrh Predsedníctva UV Národného frontu SSR na voľbu sudcov z povolania súdov SSR str. 89
9. Návrh Predsedníctva UV Národného frontu SSR na odvolanie JUDr. Jána Benčuru z funkcie sudcu z povolania a predsedu Najvyššieho súdu SSR a na voľbu Prof. Karola planka, CSc. za predsedu Najvyššieho súdu SSR str. 90
- Pripomienka ministra spravodlivosti
L. K o š í u str. 90
10. Vyhlásenie Slovenskej národnej rady k príprave Ústavy SSR a novej Ústavy ČSSR str. 91
Poslankyňa V. L e h o t s k á str. 92
Poslanec J. D u b n í ě k str. 93
Poslanec M. S l e r y k o str. 95
Poslanec J. Š v í h o r í k str. 96
Poslanec J. D u b n í ě k str. 96
Schválenie vyhlásenia str. 97
11. Návrh na zaradenie novozvolených poslancov SNR do výborov SNR a na voľbu predsedu Ústav-noprávného výboru SNR a predsedu Výboru SNR pre životné prostredie str. 97
Poslankyňa E. Ď u r í c o v a str. 97
Poslanec I. F a u ě í k str. 99
Schválenie uznesenia str. 100
Voľba predsedov výborov SNR str. 100
Poslankyňa E. Ď u r í c o v á str. 101

Poslanec P. B r ě ě k	str. 101
Poslanec D. M a ě a r	str. 102
Poslanec J. D u b n i ě k	str. 102
12. Odpovede členov vlády SSR na otázky poslancov	str. 103
Minister poľnohospodárstva a výživy SSR	
M. B e l a n s k ý	str. 103
Minister lesného a vodného hospodárstva a	
drevospracujúceho priemyslu SSR I. V e s e l ý	str. 105
Prvý podpredseda vlády SSR V. I. e x a	str. 106
Prvý podpredseda vlády SSR J. M a r k u š ...	str. 107
Prvý podpredseda vlády SSR V. I. e x a	str. 109
13. Sprava o činnosti Predsedníctva SNR za obdobie	
od 19. decembra do 12. januára 1990	str. 110
Oboznámenie s výsledkom volieb predsedov vy-	
borov SNR	
Poslanec V. V o l k o	str. 110
Ukončenie schôdze	str. 112
P r i l o h y	
Uznesenia prijaté na 20. schôdzi SNR	